

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 100 lir

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

POMEMBEN GOVOR EDVARDA KARDELJA V LJUBLJANI

ENO NAJVELIČASTNEJŠIH ZBOROVANJ V ZGODOVINI OBALNEGA PREBIVALSTVA

O mednarodnem ugledu Jugoslavije in poskusih zunanjih pritiskov nanjo

20.000-glava množica izrazila v Kopru ogorčen protest proti italijanski noti

Ni izključeno, da gre v dobršni meri tudi italijansko noto pripisati takim poskusom Pospeševanje prijateljskih odnosov med obema državama je tudi manjšinama omogočilo da se počutita svobodnejši - CK ZK BiH obsodil italijanske pretenzije do bivše cone B

Vsi govorniki so v imenu delavcev, mladine, bivših borcev narodnoosvobodilne vojne, slovenskega in italijanskega prebivalstva na Koprskem poudarili iskreno željo po dobrem sosedstvu ob medsebojnem spoštovanju suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti ter odločno nastopili proti nakanam revanšističnih in fašističnih sil, ki jih izraža nota italijanske vlade

(Od naših dopisnikov)

LJUBLJANA, 26. — Pogled na značilnosti obdobja po 21. septembru 1945. Zveze komunistov Jugoslavije in izkušnje ter napotila iz tega obdobja za delovanje v prihodnje. To je bila vodilna misel pomembnega govora, ki ga je imel danes popoldne v veliki uniojski dvorani v Ljubljani član sveta federacije in član predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije Edvard Kardelj. Na zboru so bili navzoči vsi politični in drugi voditelji Slovenije ter številni politični aktivisti mesta Ljubljane.

Edvard Kardelj je obširno prikazal notranji razvoj Jugoslavije, označil vse probleme, ki so bili značilni v nadavnem obdobju in zlasti poudaril velik pomen vseh sprememb, ki utrjujejo vodilno vlogo delavskega razreda v vsem družbenem življenju. Z novo ustavo in s kongresi vstopamo v novo obdobje socialističnih odnosov, je dejal Kardelj.

Sklepni del govora pa je posvetil mednarodnemu položaju Jugoslavije in dejal:

Ko govorimo o problemih, nalogah in akcijah Zveze komunistov in naše socialistične družbe, ne smemo pozabiti, da je eden od dejavnikov, ki določa našo politiko na vseh področjih, tudi mednarodni položaj v katerem živimo. Ta pa ni tak, da bi se lahko predajali uverturi, da je naša neodvisnost enkrat za vselej zagotovljena. Ker da socialistična Jugoslavija ni več balkanska provinca, ekonomsko in politično odvisna od imperialističnih sil, kot je bila predrevolucijska Jugoslavija. Neodvisna socialistična Jugoslavija ima danes ugledno mesto med narodi sveta. Politika neuvrščenosti jo je povežala z narodi, ki predstavljajo večino sveta, njen socialistični in samopravni karakter pa z vsemi naprednimi silami človeštva. Njena notranja prizadevanja za razvoj socialističnega samoupravljanja in samopravno demokracijo so pomembno prispevale k ideologiji, teoriji in praksi družbenega in posebej socialističnega napredka v svetu. Ideja, teorija in praksa samoupravljanja, ki je prav v naši dobi doživela najvišji vzpon, je postala sestavni del ideologije, teorije in prakse naprednih sil človeštva sploh. Naša revolucija je s tem postala ena gonilnih sil družbenega napredka v sodobnem svetu. Zato ima Jugoslavija mnogo prijateljev v svetu. Toda zaradi istih razlogov ima tudi nasprotnike in odkrite sovražnike.

Jugoslavija je ena vplivnih članic skupnosti neuvrščenih dežel, je dejal Edvard Kardelj. To pa je poleg njene socialistične samouprave značaja — tudi razlog, da se v zadnjih letih množijo poskusi pritiska na našo deželo in vmešavanja v naše notranje zadeve.

Ni izključeno, da gre v dobršni meri prav takim nameram pripisati tudi nedavno noto italijanske vlade, s katero se je solidarizirala oziroma poistovetila z najboljšimi zadnjajskimi krogi italijanske imperialistične in fašistične nacionalizma. Bilo bi namreč bolj razumljivo, če bi Jugoslavija zahtevala revizijo meja, kajti ob koncu zadnje svetovne vojne je bilo Jugoslaviji oziroma slovenskemu narodu odvzeto precej njegovega narodnega ozemlja, tudi v coni A, kakor tudi zunaj nje. Toda mi smo z meddržavnimi pogodbami ustvarjeno stanje sprejeli kot izhodišče za vse naše odnose z Italijo in sicer nezato, ker bi bili zadovoljni s tako razmejitvijo, ali zato, ker je bila pravica močnejšega na drugi strani, temveč predvsem zato, ker smo verjeli in tudi danes verjamemo, da bo Evropa v drugi polovici 20. stoletja bogatejša za spoznanje, da je potrebno prenehati s spreminjanjem meja, pač na začetki z njihovim ukinjanjem in ustvarjanjem obojega za svobodno gibanje ljudi ne glede na njihovo nacionalno in državno pripadnost.

To naše zaupanje se je v naših dosedanjih odnosih z Italijo pokazalo kot upravičeno, kajti svobodno gibanje ljudi na italijansko - jugoslovanski meji ni samo pospeševalo razvoja prijateljskih odnosov med državama, ampak je tudi obema nacionalnima manjšinama, slovenski in italijanski v Jugoslaviji omogočilo, da se počutita svobodnejši kajti obe sta na ta način vzdrževali normalne stike s tradicijo in kulturo svojega naroda, istočasno pa sta se obe demokratično vključevali v družbeno življenje svoje državne skupnosti. Nacionalizmi, ki so nekdanji zastupljali ozračje na nacionalno mešanih področjih, so izgubili tla pod nogami, kar je vsakogar prispevalo tudi h krepitvi možnosti za demokratično in humanistično življenje na nacionalno mešanih področjih.

Globoko smo prepričani, da tako stanje, tako politiko in tak razvoj na jugoslovansko - italijanski meji podpira ogromna večina ne samo našega, ampak tudi italijanskega ljudstva. Še zlasti pa je tako stanje v interesu krepitve demokratičnih sil v Italiji kot tudi v Jugoslaviji.

Kje je vzrok za sedanjo akcijo italijanske vlade, potemtakem ni jasno. Toda upravičeno se pri nas

nosti za tristransko sodelovanje med Avstrijo, Italijo in Jugoslavijo in je izrazil vročo željo, da bi bilo vse to le začasno. Poleg tega je se dejal, da izkušnje učit, da sodelovanje med dvema državama ne preneha tako hitro, kot se včasih hitro vna mejo politične strasti. «Sodelovanje ima svojo težo in kljub vsemu nadaljuje svojo pot».

Nadaljevanje pogovorov Kissinger-Brežnjev

MOSKVA, 26. — Zjutraj so se nadaljevali pogovori med ameriškim zunanjim ministrom Henryjem Kissingerjem in generalnim tajnikom KP SZ Leonidom Brežnjevom. Kaže, da je bil večji del pogovorov posvečen pogajanju o omejitvi strastne oborožitve, saj je ženevska konferenca trenutno na mrtvi točki. Po vsej verjetnosti bo osnutek sporazuma o omejitvi oborožitve pripravljen že pred obiskom ameriškega predsednika Nixona v Moskvi.

V Kopru se je zbrala dvajsetisočglava množica, ki je protestirala proti noti italijanske vlade

V SENATU RAZPRAVA O PROGRAMSKI IZJAVI

Danes glasovanje o zaupnici Rumorjevi levosredinski vladi

Polemika med levo opozicijo in krščansko demokracijo - Komunisti potrli odločno opozicijo

RIM, 26. — V senatu se je danes začela in zaključila razprava o programski izjavi, ki jo je dal prošnji teden predsednik vlade Rumor. Jutri bo Rumor odgovoril na pogoje predstavnikov posameznih strank, nato bodo glasovale izjave in končno bodo senatorji glasovali o zaupnici vladi.

Razpravo je začel liberalac Valitutti, ki je izjavil, da bodo glasovali proti Rumorjevi vladi, češ da nima nobenega programa, s katerim bi lahko začela reševati gospodarsko krizo. Obenem je odklepal katekološki podpora sedanji levosredinski koaliciiji.

Socialistični senator Cipellini je izjavil, da socialisti pričakujejo od nove vlade, da bo znala brez strahu reševati najbolj nujna vprašanja in da bo omogočila pospešitev proizvodnje, obenem pa sprožila odločno boj proti inflaciji, davčnim utajam in proti naraščanju cen. Sedanja vprašanja, je dejal socialistični senator, bo leva sredina lahko reševala brez oklevanja, če bo vlada dosledno izvajala napovedani program.

Razprava se je nekoliko ogrela, ko je govoril komunistični senator Chiaromonte in ostro napadel krščansko demokracijo ter njene najvišje predstavnike. Chiaromonte je ponovil, da bo komunistična opozicija proti sedanji vladi ostala in o-brazložil, da so komunisti spremenili odnos do vlade, ker je ta sprejela svoj politični okvir, še posebej pa svoj politični program. Nato je prišlo med komunističnim senatorjem in Fanfanijem od kratkega besednega spopada, ki se je kmalu poleg. Komunistični senator je nadaljeval z ugotovitvijo, da so bile Rumorjeve izjave predvsem o Jugu poslošene in nezadovoljive, prav tako so bile nezadovoljive njegove zagotovitve, da bo vlada dala pobudo za razvoj kmetijstva in drugih gospodarskih dejavnosti. Ob zaključku je Chiaromonte poudaril, da bodo komunisti ločeno vodili boj proti ukinitvi zakona o razporoki in proti vladi.

Za neodvisno levico je govoril Ossicini, ki je najprej ugotovil pomanjkanje pojasnila v programskih izjavah, kako je sploh prišlo do padca prejšnje vlade in kako je povzročila zaupni novi vladi, da bo znala kaj narediti. Izjavil je, da bodo glasovali proti zaupnici. Republikanec Venanzetti pa je obširno govoril o dogovoru med strankami leve sredine ob sestavi vlade lanskega julija, opravičeval stališča in politično linijo bivšega zakladnega ministra La Malfa ter označil vse polemiko proti njemu za «abstraktno in izkrivljeno». Menil je, da samo odločna protinflacijska politika lahko ustvari pogoje za uspeh politike socialnih reform. Objubil je, da bodo glasovali za zaupnico vladi, ker se zavedajo sedanjega resnega političnega položaja in ne marajo da bi prišlo do večjih zapletov.

Demokristjanski senator Marcora je izrazil polno podporo in solidarnost krščanske demokracije novi Rumorjevi vladi in poudaril važnost

odločitve demokristjanov za čimprejšnjo rešitev vladne krize. Demokristjanski senator je dejal, da bo njegova stranka vsestransko podprla vlado v naporih za rešitev gospodarskih težav, za socialne reforme, v prizadevanjih na področju javnega reda, kakor tudi v obrambi demokracije in parlamenta. Marcora je odločno zavrnil «govorice» o začasnosti sedanje vlade. Dejal je, da krščanska demokracija tega ne more sprejeti, ker si ne more misliti, da bi je «12. maj predstavljala političnega spopada med nasprotujočimi si silami». V sedanjem položaju je ugotovil demokristjanski senator, je izvajanje socialnih reform in povečanje socialne potrošnje zelo važno dejanje. Socialne in politične pridobitve delavcev, je dejal Marcora, predstavljajo osnovni cilj zgodovinskega razvoja države.

Med drugimi govorniki je govoril tudi južnotirolski senator Brugger. Izrazil je priznanje vladi za nekatere pozitivne pobude, obenem pa «pozoril na nekatera posebna vprašanja», kot na primer dostop v državo in poldržavno službo pripadnikom nemške in ladinske jezikovne manjšine. Spomnil je vlado, da je že zahteval, naj bi izenačili bivše članke nemške vojske (Wermachta) s člani italijanske vojske, kar se tiče pravice do pokojnine in zdravstvenega zavarovanja.

RIM, 26. — Parlamentarna komisija, ki se ukvarja s preiskavo o petrolejskem škandalu, je danes zasedala predsednika zveze petrolejske industrije Albonettija, predsednika petrolejske družbe «Gulf» Pignatelli in predsednika petrolejske družbe «Chevron» Theodolija. Jutri bo komisija nadaljevala s svojim delom.

ZASEDANJE ZUNANJIH MINISTROV ARABSKE ZVEZE

Arabske države za večje sodelovanje z Evropo

EGS naj bi pripomogla k tehnološkemu napredku držav v razvoju

TUNIS, 26. — V drugem dnevu zasedanja zunanjih ministrov držav članic arabske zveze je razprava tekla v glavnem o dialogu z evropskimi državami, zaradi skupnih interesov, ki jih imajo države EGS in arabske države, da bi ponovno vzpostavili mirne gospodarske odnose. Tunizija je pozvala druge udeležence, naj sprejmejo novo obliko sodelovanja z Evropo na osnovi sporazumov za razvoj. Dolgoročna izmenjava tehnoloških procesov in surovin je koristna za obe strani, kot je ugotovil tunizijski predsednik Burgiba. To je pot, ki bo pripeljala k izboljšanju odnosov med arabskimi državami in Evropo.

Ministrski svet arabske zveze je določil pet komisij, ki bodo morale izdelati dokumente, ki jih bodo odobrili ob zaključku zasedanja, se pravi v četrtek zvečer ali v petek zjutraj.

Sindikalni zastopniki Gazzette del Popolo pri ministru Bertoldiju

RIM, 26. — Minister za delo Bertoldi je sklical predstavnike tovarniškega sveta in uredniškega odbora «Gazzetta del Popolo», enotni odbor časnikarskega združenja v Turinu ter predstavnike vsedržavne zveze novinarjev.

Medtem so številne organizacije izrazile svojo solidarnost tajniku vsedržavne zveze novinarjev Lucianu Ceschi, ki je kot znano podal ostavko. Med drugimi so mu poslali odbor tiskovne agencije ANSA ter odbori dnevnikov «La Gazzetta del Mezzogiorno», «Il Corriere del giorno», «Il Mattino», «La Nazione», «Il Resto del Carlino» in «Il Telegrafo».

Vsedržavni svet zveze italijanskih kronistov, ki se je sestel v Neaplju je izročil predsedniku vsedržavne zveze novinarjev Falvu resolucijo, ki so jo soglasno odobrili in v kateri ga pozivajo naj umakne ostavko ter naj nadaljuje s skupno borbo vse kategorije.

Maršal Grečko odpotoval iz Iraka

BEJRUT, 26. — Sovjetski obrambni minister maršal Grečko je odpotoval iz Bagdada v Moskvo, ob koncu uradnega obiska v Iraku, ki se je začel v soboto. V uradnem sporočilu sovjetske tiskovne agencije Tass, ki so ga objavili po Grečkovem prihodu v Moskvo, je rečeno, da je nemogoča vzpostavitev pravičnega in trajnega miru na Blžnjem vzhodu, dokler ne bodo osvobojena vsa zasedena arabska ozemlja in dokler ne bodo priznani zakoniti pravici palestinskega ljudstva.

DELEGACIJA STARŠEV OD SV. JAKOBA PRI ODBORNICI BENNIJEVI

Pri Sv. Jakobu je treba zgraditi novo, moderno šolsko poslopje

Razgovoru so prisostvovali slovenski predstavniki Dolhar, Hreščak in Wilhelm

Občinska odbornica za šolstvo Bennijeva je včeraj sprejela predstavnike staršev slovenskih šolskih zavodov pri Sv. Jakobu, Matjaža Hmeljaka za otroški vrtec, Borisa Slamo, Glavka Turka in Nadjo Benedičič za osnovno šolo, Justo Race in Bogumila Samso za nižjo srednjo šolo. Razgovoru so prisostvovali tudi dr. Rarfo Dolhar (SS), Dušan Hreščak (PSI) in Dolfi Wilhelm (KPI).

Predstavniki staršev so odbornici podrobne obrazložili zahteve, ki so navedene v naslednji promemoriji:

Odbori staršev slovenskih šolskih zavodov pri Sv. Jakobu: otroškega vrta, osnovne šole in nižje srednje šole so soglasno ugotovili, da so nekatera važna šolska vprašanja, ki spadajo v pristojnost tržaške občine, neurejena in se zaradi tega obostrano, na vas odbornico za šolstvo z naslednjimi željami:

1. Šolsko poslopje v Ul. Frausini št. 14 je zastarelo, ni bilo grajeno za potrebe šole in je zaradi tega povsem neustrežno ter ga niti s temeljitijo preureditvijo ne bi bilo mogoče uporabiti. Da bi ustrezalo modernim potrebam šolskega pouka, šola nima ustreznih telovadnice, kabinetov in drugih prostorov za moderen pouk. Zaradi tega je nujno, da je treba zgraditi moderno šolsko poslopje za potrebe celotnega okolisa Sv. Jakoba in sosednjih rajonov, ki prirodno gravitirajo k Sv. Jakobu, in je treba torej novo šolsko poslopje zgraditi na istem terenu, oziroma v neposredni bližini, kot se sedaj.

2. Starši otrok si žele, da bi občina prevzela otroški vrtec pri Sv. Jakobu.

3. Povsem razumljivo je, da ni mogoče pričakovati, da bo mogoče zgraditi novo poslopje v kratkem času, zaradi tega pa je nujno treba urediti nekatera stvari v obstoječi šolski stavbi, da bo vsaj delno ustrezala svojem namenu. Te zahteve so:

a) Iz poslopja je treba izseliti italijanski šolski zavod, ker praksa dokazuje, da je najbolje, če so slovenski in italijanski zavodi osredotočeni v lastnih poslopih, in ker primanjkuje učilnice itd.

b) Iz poslopja je treba izseliti upravo slovenskih šolskih knjižnic.

c) Urediti je treba sanitarije za celo poslopje.

d) Napeljati je treba industrijske elektriki tok v vse prostore.

e) Pregledati je treba ogrevalno napravo, ki ne deluje brezhibno.

O vseh teh težavah, pomankljivostih in o zahtevi za gradnjo novega slovenskega šolskega poslopja so predstavniki staršev že obvestili rajonsko konzultacijo.

Poleg tega pa predstavniki staršev omenjenih treh zavodov izražajo svojo podporo slovenskemu strokovnemu zavodu glede avtonomije, uvedbe četrtega razreda in uvedbe drugih strokovnih oddelkov.

V daljšem razgovoru so bila pojasnjena razna vprašanja in med drugim so predstavniki staršev tudi zahtevali, da se uredi dvorišče šolskega poslopja.

Odbornica Bennijeva je glede prvega vprašanja odgovorila, da je treba uskladiati zahtevo z rajonsko konzultacijo, glede druge zahteve pa je zagovarjala upravičenost obstoja ustanove ONAIRC.

Glede konkretnih zahtev, ki bi jih bilo treba takoj uresničiti, je dejala, da se gradi novo šolsko poslopje za italijansko državno šolo za uporabljajočo umetnost in da bodo šole premestili ko bo to poslopje zgrajeno. Pripravljenih je 5 in pol milijona lir za ureditev sanitarij in dvorišča. Na odlične zahteve staršev je bilo dogovorjeno, da bo odbor predstavnikov staršev sestali čez mesec dni z odbornico in s strokovnjaki v šoli, kjer bodo proučili, kaj je treba še kaj narediti.

Ob zaključku je odbornica povedala, da bo občina vložila vlogo glede avtonomije in uvedbe četrtega razreda strokovnega zavoda, ker zahteve v tej zvezi v celoti podpira.

Solidarnostna brzojavka delželnih časnikarjev tajniku L. Ceschii

Izvršni odbor Deželnega časnikarskega združenja in Sindikata časnikarjev Furlanije - Julijske krajine je poslal vsedržavnemu tajniku Lucianu Ceschii naslednjo solidarnostno brzojavko:

«Izvršni odbor Deželnega časnikarskega združenja, zbran na izredni seji 26. marca 1974 ti izraža svoje popolno zaupanje in solidarnost ter se pridružuje upravičeni tvojega trdnega zadržanja v zvezi s perečim vprašanjem lista 'Gazzetta del Popolo' in tiska nasloph. Zato te vabimo, da obdržiš svoje mesto in nadaljuješ boj v obrambo svobode in avtonomije informacije v duhu enotnosti kategorije. Predsednik Danilo Soli.»

Odbor je poslal solidarnostno brzojavko tudi uredniškemu kolektivu lista 'Gazzetta del Popolo'.

V petek seja deželnega sveta

V petek se bo ponovno sestel deželni svet. Na dnevnem redu je razprava o zakonskem osnutku, po katerem bo urejen poslovni urnik za trgovine v Furlaniji-Julijski krajini. V prvem delu seje bodo člani deželnega odbora odgovorili na razna vprašanja svetovalcev.

Danes popoldne ob 15.30 se bo se-

stala tretja stalna komisija deželnega sveta. Odborniki bodo obravnavali zakonski osnutek, ki so ga svoj čas vložili komunistični svetovalci, in ki predvideva uvedbo posvsem brezplačnega študija na nižji srednji šoli.

Deželni odbor je te dni izobilnoval dva zakonska osnutka, od katerih se prvi nanaša na področje javnih del, drugi pa na disciplino dejavnosti v kamnolomih. Zakon s področja javnih del predvideva prekinitev deželnih posegov za izvedbo novih del s finančnimi sredstvi na razpolago za letošnje leto, in namenja razpoložljive vsote že začetim delom, pri katerih so stroški v zadnjem času občutno narasli. Sredstva na razpolago znašajo 2,6 milijarde lir. Kar zadeva kamnolome, pa zakon predvideva preureditev o-strežnih pravilnikov in njihovo usklajevanje z urbanističnimi načrti posameznih občin.

Odbor je nadalje sprejel predlog odbornika za zdravstvo Nardinija o porazdelitvi vsote 600 milijonov lir med ustanove, ki skrbijo za telesno in umsko pripradete ljudi. Končno

DR. ŠTOKA V DEŽELNEM SVETU:

Slovinci odločilno prispevali k porazu nacifašistične tlake

Njihov doprinos naj dobi ustrezno priznanje - Manjšinske pravice ob tridesetletnici

V razpravo o deželnem zakonu, ki določa finančna sredstva za proslavitev tridesete obletnice osvobodilnega boja v naši deželi in za delno povračilo škode, ki so jo posamezne občine, vasi ali zasejki utrpeli zaradi nacifašističnih represalij, je pretekli ponedeljek posegel tudi predstavnik Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka. V svojem posegu je izrazil soglasje z namero deželne uprave, da bo organizirala vrsto izletov v Dachau, Mauthausen, Rižarno, Gonars, Auschwitz in Begunje v Sloveniji. Obiski bodo namenjeni predvsem mladini, študentom in delavcem, ki naj bi se na krajih samih poizbilo seznanili s trpkostjo nolpretekle zgodovine in se s tem utrdili v demokratskem prepričanju o neod-povedljivih vrednotah svobode in demokracije.

Furlanija-Julijska krajina — je nadaljeval Štoka — je pred tridesetimi leti napisala svetlo poglavje v zgodovini antifašističnega in osvobodilnega boja. Pri tem so družno sodelovali državljani italijanskega in slovenskega jezika. Ob tridesetletnici je zato prav, da se še posebej poudari doprinos Slovincov v tem boju: naša skupnost je prispevala 42.000 padlih, na desettisoče

Z VČERAŠNJE SEJE DEŽELNE KOMISIJE

Razpravo o višem šolstvu odložili na poznejši čas

Do 10. aprila bodo vnesli v poročilo spremembe v zvezi z novim zakonom o univerzah

Včeraj se je v Trstu sestala deželna komisija za razvoj visokošolskega študija v Furlaniji - Julijski krajini, ki je vzela v pretes poročilo o nadaljnjem razvoju univerzitetnega študija na našem področju. Študijo je pripravil ožji odbor, ki ga je komisija pred časom izbrala iz svoje srede. Komisijo sestavljajo podpredsednik deželnega odbora De Carli, odbornik za šolstvo in kulturo Dal Mas, predsednik štiri-h pokrajini, župani iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona, rektor tržaške univerze De Ferra, dekani posameznih fakultet in druge osebnosti.

Komisija je bila sestavljena za to, da bi preučila celotno vprašanje višjošolskega študija v Furlaniji - Julijski krajini, kakor ome-ljeno pa je pred časom izbrala iz svoje srede ožjo skupino izveden-cev, ki naj bi o tem vprašanju pripravili podrobno poročilo. Prve dni marca je skupina zaključila dela in sestavila poročilo, ki so ga začeli obravnavati na včerajšnji seji deželne komisije. Na seji so pred-vsem ugotovili, da je med tem časom ustoj v veljavno vsedržavni zakon, ki ureja na novo vprašanje univerzitetnih ustanov v Italiji. Taka je ta dokument, ki ga je sestavila ožja skupina, v nekaterih točkah zastarel. Prav zaradi tega so sklenili vnesti v študijo nove pri-jeme, ki jih narekuje novonastali položaj, nakar se bo komisija po-novno sestala za obravnavo dokon-čnega dokumenta o problemih visoko-škega študija v Furlaniji - Julijski krajini. Seja bo 10. aprila.

Danes na Proseku, jutri v Škedinju

Djordjevičev »Jutro«

Danes, v sredo, 27. marca od 19.30 dalje v kinu Iris na Proseku ter jutri ob 17., 19. in 21. uri v kinu v Škedinju bo na sporedu ju-goslovanski film režiserja Puršića Djordjeviča »Jutro« (1967), ki je

Danes na Proseku, jutri v Škedinju

Djordjevičev »Jutro«

Danes, v sredo, 27. marca od 19.30 dalje v kinu Iris na Proseku ter jutri ob 17., 19. in 21. uri v kinu v Škedinju bo na sporedu ju-goslovanski film režiserja Puršića Djordjeviča »Jutro« (1967), ki je

Danes popoldne ob 15.30 se bo se-

je odbor nakazal 6 milijonov lir za prireditve z naslovom »Mladinske igre Alpe Adria«, ki bo septembra letos, in 12 milijonov za »Deželni trofej mladinskih iger«.

Dodatna doklada za nameščence avtobusnih podjetij

Z objavo v Uradnem vestniku de-že (štev. 17 z dne 18. marca), je stopil v veljavo deželni zakon štev. 5 z dne 5. marca 1974, po katerem bo dežela uprava priznala podjetjem, ki vzdržujejo avtobusne proge v Furlaniji - Julijski krajini, posebne prispevke za izplačilo do-datne doklade zaposlenemu osebu. Gre za dodatno doklado v višini 22 tisoč lir na mesec za vsakega na-meščena, in sicer za 14 mesečnih plač, plus 50 odst. štirinajste plače za leto 1973. Doklado bodo prejeli nameščenci, ki so v službi vsaj od 1. januarja lanskega leta.

DR. ŠTOKA V DEŽELNEM SVETU:

Slovinci odločilno prispevali k porazu nacifašistične tlake

Njihov doprinos naj dobi ustrezno priznanje - Manjšinske pravice ob tridesetletnici

deportirancev in na desetine požga-nih vasi. Slovinci so bili dvakrat tarča fašističnih in nacističnih na-padov: kot Slovinci in kot antifašis-ti. Zato ni slučajno, da so bili prvi obsojenci rosenega sodišča leta 1930 štirje Slovinci: Bidovec, Miloš, Marušič in Valenčič. Pred 45 leti se je v Bazovici rodil za-metek poznjšega splošnega upora proti fašistični diktaturi. Tem žrt-vam so sledile številne druge, tako Ljube Bratuž in Simon Kos, Pinko Tomažič in drugi.

Slovinci so morali plačati o-gromen krvni davek, da bi si pridobili svobodo in da bi se izognili fašističnemu genocidju, ki je trajal kar četrto stoletje. Prav zato bi bilo treba ob trideseti obletnici osvobodilnega gibanja v naši deželi posebej poudariti njihov štiriletni oboroženi boj, svetel zgled sloven-skih antifašističnih mučnikov, sto-tine oseb ob posebnega sodišča in stotine umrlih v zloglasnih tabo-riščih.

Ni torej dovolj govoriti o odporni-mem gibanju na generičen način, kajti takšen način proslavljanja te svetle strani naše zgodovine bi zapadel v golo retoričnost: mladim pokolenjem je treba prikazati zgo-dovinsko resnico, kakršna se je

Z VČERAŠNJE SEJE DEŽELNE KOMISIJE

Razpravo o višem šolstvu odložili na poznejši čas

Do 10. aprila bodo vnesli v poročilo spremembe v zvezi z novim zakonom o univerzah

Včeraj se je v Trstu sestala deželna komisija za razvoj visokošolskega študija v Furlaniji - Julijski krajini, ki je vzela v pretes poročilo o nadaljnjem razvoju univerzitetnega študija na našem področju. Študijo je pripravil ožji odbor, ki ga je komisija pred časom izbrala iz svoje srede. Komisijo sestavljajo podpredsednik deželnega odbora De Carli, odbornik za šolstvo in kulturo Dal Mas, predsednik štiri-h pokrajini, župani iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona, rektor tržaške univerze De Ferra, dekani posameznih fakultet in druge osebnosti.

Komisija je bila sestavljena za to, da bi preučila celotno vprašanje višjošolskega študija v Furlaniji - Julijski krajini, kakor ome-ljeno pa je pred časom izbrala iz svoje srede ožjo skupino izveden-cev, ki naj bi o tem vprašanju pripravili podrobno poročilo. Prve dni marca je skupina zaključila dela in sestavila poročilo, ki so ga začeli obravnavati na včerajšnji seji deželne komisije. Na seji so pred-vsem ugotovili, da je med tem časom ustoj v veljavno vsedržavni zakon, ki ureja na novo vprašanje univerzitetnih ustanov v Italiji. Taka je ta dokument, ki ga je sestavila ožja skupina, v nekaterih točkah zastarel. Prav zaradi tega so sklenili vnesti v študijo nove pri-jeme, ki jih narekuje novonastali položaj, nakar se bo komisija po-novno sestala za obravnavo dokon-čnega dokumenta o problemih visoko-škega študija v Furlaniji - Julijski krajini. Seja bo 10. aprila.

Danes na Proseku, jutri v Škedinju

Djordjevičev »Jutro«

Danes, v sredo, 27. marca od 19.30 dalje v kinu Iris na Proseku ter jutri ob 17., 19. in 21. uri v kinu v Škedinju bo na sporedu ju-goslovanski film režiserja Puršića Djordjeviča »Jutro« (1967), ki je

Danes na Proseku, jutri v Škedinju

Djordjevičev »Jutro«

Danes, v sredo, 27. marca od 19.30 dalje v kinu Iris na Proseku ter jutri ob 17., 19. in 21. uri v kinu v Škedinju bo na sporedu ju-goslovanski film režiserja Puršića Djordjeviča »Jutro« (1967), ki je

Danes popoldne ob 15.30 se bo se-

SEJA TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

PONOVO ŽIVAHNA RAZPRAVA O «VDORU» NAFTE V PRISTANIŠČE

Medel poskus misovcev, da bi se govorilo o tako imenovani »coni B«

Seja tržaškega občinskega sveta je bila včeraj posvečena izključno upravnim vprašanjem, ker so na-čelniki skupin že v ponedeljek za-vrnili zahtevo misovskih svetoval-cev, da bi se govorilo o tako ime-novani »coni B«, na osnovi formal-nih razlogov in določil pravilnika. Na tej osnovi je župan tudi včeraj na seji občinskega sveta to zahte-vo zavrnil, ko jo je brez običajne zavzetosti in retorike ponovil na-čelnik neofašistične skupine Giaco-melli. Župan je kasneje povedal, da ta tematika ne bo na dnevnem redu prihodnje seje občinskega sve-ta, ki bo prihodnji torek, temveč verjetno šele v petek, 5. aprila.

Glede ostalih vprašanj je bila naj-bolj zanimiva razprava o resoluci-ji, ki jo je še ob razpravi o pro-računu vložila svetovalska skupina KPI in ki se nanaša na pretvarjan-je Trsta v pretvaranje pristaniš-če. Tudi včeraj te resolucije ni so odobrili, ker so glasovale stran-ke leve sredine proti, in to s for-malno obrazložitvijo. Dejansko pa gre za vsebinske razlike, saj stran-ke leve sredine zagovarjajo tezo, da se lahko dovoli povečanje žr, ki obstoječih zmogljivosti, kar pa v

Danes zaključek ciklusa NSK

Dr. M. Stele: Sodobna umetnost na Slovenskem

Predavanje bo danes v Kulturnem domu v Trstu ob 18.30 kot zad-nje v ciklusu predavanj Umetnost na Slovenskem

Kot smo že poročali, bo danes, 27. marca šesto in zadnje pre-davanje ciklusa predavanj UMET-NOST NA SLOVENSKEM. Predava-la bo Melita Stela o SODOBNI U-METNOSTI NA SLOVENSKEM. Zaradi aktualne teme bo to pre-davanje prav gotovo najbolj zani-mivo v vsem ciklusu predavanj, ki so bila vsa presenetljivo dobro obiskana. Zato se za današnje pre-davanje pričakuje še prav posebno dober obisk saj je vladalo zanj že prej veliko zanimanje.

Predavanje bo ob spremljavi diapozitivov — kot vsa doslejda — v mali dvorani Kulturnega do-ma v Trstu v Ul. Petronio 4. Začetek ob 18.30. Vstop prost!

Morilca B. Jelicha danes v Trstu

Danes popoldne bo švicarska žan-darmerija izročila italijanski poli-ciji domnevna morilca Borisa Jeli-cha — 22-letnega Antonia Zanzare-lija iz Milana in 23-letnega franco-skega državljana Antonia Alenneja iz Marseille. Verjetno že pred nočjo bosta priselila v Trst iz Coma in ju bodo takoj zaprli v koronejske zapo-je. Tu ju bo zaslišal namestnik dr-zavnega pravdnika dr. D'Onofrio, ki vodi preiskavo o umoru 43-letnega barunava.

Kot je znano, je pokojni Boris Je-litch upravljal bar v Ul. Machiavelli 16. V baru so se zbirali razni ne-pripridvari, med katerimi tudi skupi-na štirih mlajših moških, ki so ga 19. februarja letos zvalili blizu ko-pališča »Ausonia«, kjer so ga oropali za skoro 300 tisoč lir in ga hudo pretepeli. Nato so ga virgli v morje, kjer je utonil. Policia je kmalu za-sledila krivce. Dva je takoj aretirala, 22-letnega Roberta Miraza iz Ul. Caprin 6 in 26-letnega Filipa Artellija iz Ul. D'Alviano), dva pa sta jim zbežala. Zasledili so ju v Zuerichu, kjer sta skušala prvditi Alennejev avtomobil. Iz zuerischekega zapora je Alenne pisal tudi svoji materi. Verjetno je tudi priznanje krivde pospešilo postopek za izgon, ki je si-cer mnogo daljši.

Odkrili so municijo blizu Katinare

Včeraj popoldne so pri Katinari pod kamnolomom Italcementi odkrili večjo količino topovskih na-bojev manjšega kalibra. Bilo je kmalu po 15. uri, ko je neznanec obvestil »113«, da je pod kamnolomom skrito orožje. Prihitiela je iz-vidnica, ki je res odkrila pod ku-por kamenja 30 nabojev po 20 mm in enega po 45 mm. Vsa municija je bila iz druge svetovne vojne in kljub temu, da je bila precej po-kvarjena, bi lahko eksplodirala. Za-to so poklicali minerca Egona Scolarija, ki je vse odnesel v vojaško razstelišče.

Dijaki iz Casarse v Rižarni

V ponedeljek popoldne so se di-jaki I. razreda srednje šole v Ca-sarsi pripeljali v Trst in si v spre-mstvu svojih profesorjev ogledali Ri-žarno ter se poklonili spomniku žr-tvam za svobodo. V šoli so se prej dobro pripravili, ker sta jim pro-fesorja zgodovine prikazala odomek iz zgodovine osvobodilnega boja v naši deželi in grozote koncentraci-skih taborišč. Zgodovino Rižarne jim je na kratko orisal Albin Buh-nič, ki je nato odgovarjal na njho-va številna in zelo zanimiva ter iz-virna vprašanja.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Vielmetti, Borzni trg 12; Al Cen-tauro, Ul. Rossetti 33; Madonna del Mare, Trg Piave 2; Costalunga, Er-ta S. Anna 10 (Kolonkovec).

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davan-zo, Ul. Bernini 4; Al Castoro, Ul. Cavana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226-165); Opčine (tel. 211-001); Pro-sek (tel. 225-141); Božje polje — Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 206-121); Sesljan (tel. 209-197); Zav-lje (tel. 213-137); Milje (tel. 271-124).

Prof. dr. B. Kreft o 70-letnici rojstva Srečka Kosovela

Sinoči je bila Gregorčičeva dvorana prav zares pretesna za številne Tržačane, ki so hoteli s svojo prisotnostjo počastiti 70-letnico rojstva našega Srečka Kosovela: poslušati njegove najlepše pesmi v dovršeni interpretaciji naših igral-skih prvakov Mire Sardočeve in Jožka Lukeša. Hkrati pa smo vsi skupaj hoteli pozdraviti Srečkovega sodobnika, sodbora in prijatelja, a-kademičarja prof. dr. Bratka Krefta in mu izraziti vse svoje odobravan-je za njegov posten in prepričljiv prikaz Srečka Kosovela ne le kot velikega lirika, temveč tudi kot re-volucionarnega slovenskega pesni-ka. Prav gotovo ga mnogi med si-čnojnimi poslušalci niso s te stra-ni dovolj poznali.

Govornik, ki je seveda zelo po-hvalil urednika Kosovelovega zbra-nega dela, je bil hkrati tudi kritič-ni in omenil mimogrede glav-ni njegovo pomankljivost, katero pa je opravičil z dejstvom, da u-rednik ni pripadal Kosovelovemu i-dejnemu krogu. V drugem delu pre-davanja pa je predavalci iz druge pravkar izšle knjige zbranega dela prebral doslej premalo znan Kos-ovelov zapis o Trstu, kjer so »vse ure trinajste«, in zelo odločno za-vrnili vse tiste, ki namenoma za-molčujejo celo tisto razlago Kos-ovelovih pesmi, katero je pesnik sam zapisal. Predavalci je pri tem še posebej omenil znamenito »Ek-stazo smrti«. Z izrednim poudar-kom je predavalci označil delež, ki so ga imeli v Kosovelovem živ-ljenju in delu njegovi sorjaki: Černigoi, Grahor, Delak in drugi.

V odgovoru na neko vprašanje po predavanju, pa je prof. Kreft med drugim izjavil, da bi za te-meljito obrazložitev Kosovelovega odnosa do vprašanja fašističnega zatiranja našega naroda bilo po-trebno posebno predavanje. Zato iz-ražamo željo, da bi tako Kreftovo predavanje v isti dvorani prav ra-di kaj kmalu slišali.

Spominska svečanost v Ul. M. D'Azeglio

Ob obletnici mučeniške smrti 4 bo partizanov v Ul. Massimo D'Azeglio bo KPI jutri ob 18. uri priredila v omenjeni ulici spominsko sve-čanost, na kateri bo govoril bivši partizan in občinski svetovalec L. Roncelj.

Kolegi in prijatelji čestitajo tovarisu STOJANU GODINI ob praznovanju njegovega 50. rojstnega dne.

GLASBENA MATICA - TRST

Sezona 1973-74

Osmi abonmajski koncert

V petek, 29. marca 1974 ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SERGIO MARENGONI

klavirski recital

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29, tel. 418-605) eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 27. marca RUPERT

Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 18.26 — Dolžina dneva 12.31 — Lu-na vzide ob 7.18 in zatone ob 22.52.

Jutri, ČETRTEK, 28. marca JANEZ

Vreme včeraj: najvišja temperatura 20,2 stopinje, najnižja 10,6, ob 19. uri 16,3 stopinje, zračni tlak 1014,4 mb, stanovitven, veter 6 km na uro ju-go-vzhodnik, vlaga 53-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, tempera-tura morja 12,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 26. marca 1974 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 19 oseb. Umrli so: 51-letni Lino Agapio, 61-letni Alessandro Vidoni, 80-letna Maria Zatti vd. Terrazi, 83-letna Carlotta Prezzi, 73-letni Nazario Ra-divo, 80-letna Anna Podrugovaz vd. Vidmar, 76-letni Emilio Perenti, 64-letni Celeste Riservato, 69-letna Giu-lietta Pangos vd. Perissutti, 73-let-ni Bruno Bonin, 67-letni Bruno Po-rok, 77-letni Mario Nigris, 88-letna Stefania Mlekus, 84-letna Giovanna Novol vd. Menguzzato, 64-letni Maria no Sgnolin, 64-letni Romeo Giraldi, 90-letna Ferrari vd. Stokel, 63-letna Ida Creati vd. Sommariva, 72-letna Antonia Matteucci.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Vielmetti, Borzni trg 12; Al Cen-tauro, Ul. Rossetti 33; Madonna del Mare, Trg Piave 2; Costalunga, Er-ta S. Anna 10 (Kolonkovec).

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davan-zo, Ul. Bernini 4; Al Castoro, Ul. Cavana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

Preteklo soboto je Glasbena matica priredila koncert v telovadnici slovenske srednje šole «Simon Gregorčič» v Dolini. Številnemu občinstvu je igral tudi «blok flavt kvartet»

KAJ PRAVIJO V KROGIH OECD Pojav inflacije je zajel skoraj ves svet

Trenutno je na prvem mestu sicer Japonska
Tudi drugod ne bo ostalo pri sedanjem stanju

V zadnjih časih, ko nas tako rekoč sleherni dan preseneti kakšna nova in seveda vedno višja cena, nas z vodilnih mest skušajo tolažiti, da inflacija ni italijanska specialiteta, ker da je zajela ves svet. In res je nekaj dežel, kot na primer Madžarska, ostalo izven tega pojava, toda drugod po svetu so resnično imeli še višjo stopnjo inflacije kot smo jo doživeli pri nas, kar pa naj nas ne tolaži, kajti razmere pri nas so takšne, da bi mogli že v bližnji prihodnosti doživeti še hujši udarec kot so ga doživeli kje drugje. Ne toliko «tolazbo», pač pa v ilustrativne namene bomo navedli podatke glede inflacije, ki jih je zbrala Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, znana bolj pod kratko OECD. Pod temi podatki se je v letu 1973 v trinajstih od 23 vodilnih industrijskih dežel na svetu stopnja inflacije nič manj kot podvojila. Nobena izmed razvitih dežel ni zmanjšala naraščanja inflacije, ne nekatera se temu pojava, u kolikor toliko uspešno upirajo, kot so to na primer Avstrija, Francija, Holandska in Norveška.

Najvišji dvig cen in torej najvišjo inflacijo je doživela Grčija, kjer so zabeležili v letu dni kar 30,6 odst. višje cene. Najnižjo inflacijo pa so imeli v Luksemburgu: 6,1 odst. Grčija je, logično, ena tistih držav, kjer se je stopnja inflacije podvojila. Toda sem spadajo tudi Islandija (28,4), Turčija (19,9), Japonska (19,1), Finska (15,6), Španija (14,3), celo vedno trdna Švica (11,9) in končno še Velika Britanija, kjer so imeli za 10,6 odst. višje cene. Iz podatkov OECD so imeli v letu 1973 pod 10 odstotkov so imeli: v Kanadi 9,1, v ZDA 8,8, v Franciji 8,5, v Holandskem 8,2, v Avstriji. Zahodni Nemčiji 7,8, na Norveškem 7,6, na Švedskem 7,5, v Belgiji 7,3 in končno v Luksemburgu 6,1.

Ekonometriji pa z gornjimi podatki ne soglašajo v celoti, kajti trenutna angleška kriza se v njenih 10,6 odst. še ne kaže v celoti. To bo prišlo do izraza šele letos. Pa ne samo v Veliki Britaniji, tudi drugod po svetu bo petrolejska kriza, ki je še pripomogla k temu inflacijskemu valu, imela šele letos in v naslednjih letih svoje hude posledice. Pred dnevi smo brali, da bo višja cena petroleja prinesla državam proizvajalkam letos za 60 milijard dolarjev več kot lani in prejšnja leta. Kaže, da so se tisti, ki so to izračunali, nekoliko uštelili, kajti ta višji strošek, ki si ga bo razdelil ves svet, bo še višji, ker v nekaterih krogih računajo, da bodo višje cene petroleja prinesle proizvajalcem tudi 70 morda celo 72 milijard dolarjev.

Sicer pa pogledimo, kaj pravi OECD glede tega: ZDA so lani dale za uvoženo nafto 9,3 milijarde dolarjev, letos jih bo uvoz stal 25 milijard dolarjev. Zahodna Nemčija je lani plačala za uvoženo nafto 5,2 milijarde dolarjev, letos bo morala odšteti 12 milijard. Francija, ki je lani plačala za uvoženo nafto 3,9 milijarde, bo dala letos 10,7 milijarde. Velika Britanija je lani dala 3,8, letos bo dala 9,5 milijarde. Za Italijo vemo, saj je bila to tema dneva: lani je Italija plačala za uvoženo nafto 3,4 milijarde dolarjev, letos bo treba odšteti 9,1 milijarde. Razen ZDA smo doslej navajali le evropske države. Toda tudi drugod po svetu imajo in bodo še imeli težave z gorivom. Japonska na primer, za katero so vsi do včeraj trdili, da je doživela veliki uspeh in srečo in pripravila svetu pravi čudež, bo krepko občutila problem energije. Lani je Japonska uvozila za 6,6 milijarde dolarjev nafte, letos bo morala za nafto odšteti 18 milijard dolarjev. In tudi Kanada, ki nekaj nafte navrti tudi doma, je lani plačala za uvoženo nafto 1,3 milijarde dolarjev, letos jo bo uvoz stal 4 milijarde. Po podatkih OECD bodo zahodne dežele letos odštete za uvoženo nafto 115 milijard dolarjev. To pa je 70 (in ne 60!) milijard dolarjev več kot lanko leto. Na osnovi tega je logično sklepati, da se bo ekonomski razvoj dežel zahodnega sveta nekoliko upočasnil, hkrati pa da se bo inflacija še bolj razbujala. V mednarodnih obračunih je pa prišlo do izrednih primanjkljajev, kajti države s toliko višjimi izdatki za goriva ne bodo mogle kriti primanjkljajev z enako povečanim izvozom.

Zato strokovnjaki OECD predvidevajo, da bo na primer Japonska, ki je imela več let zapored uravnoteženo zunanjetrgovinsko bilanco, zabeležila letni primanjkljaj, ki bo šel čez deset milijard dolarjev.

Prejšnjega «Incontro d'amore a Bali» v Trstu niso predvajali, čeprav je film z Laurio Antonelli, ki tedaj še ni bila tako znana (sedaj pa jo Samperi izrablja brez vsake iznajdljivosti: če je imel film «Malizia» vsaj zaslugi odkritja, je verjetno «Peccato veniale» gola komercialna iteracija; od te igralke pa se pričakuje dva filma, Dallamanov film «Veneri nuda», ki mu cenzura dela težave, in Longchampov film «Simona», za katerega se borita dve distribucijski hiši).

Zadnji film Uga Liberatoreja «Noa Noa» se po vrne v Polinezijsko. Z razliko od filma «Bora Bora», ki je imel pogum izraziti erotičnega dela, ki se je posluževalo stereotipov žanra, pa je «Noa Noa» nerazumljiv poskus pustolovskega filma z nekaterimi erotičnimi elementi.

S. G.

NOVOST NA NAŠI KNJIŽNI POLICI

VENJAMIN KAVERIN:

«Pred ogledalom»

Prevod dobrega ruskega literarnega dela

Tudi pri knjigah je zunanost večkrat varljiva. Zato vam ne bo žal, če boste vzeli v roke roman, ki ga je v slovenske pojme neugledni, broširani obleki, izdala Državna založba Slovenije. Roman, ki ga je pod naslovom PRED OGLEDALOM napisal sovjetski pisatelj Venjamin Kaverin, v slovensko pa lepo preložil Janko Moder. Škoda je sicer, da avtorja ali prevajalca nista niti avtorja, niti njegovega dela predstavila slovenskemu bralcu. Tako se bo pač ta moral zanesti na naključje in na srečo roko pri izbiri. Res je sicer, da tudi literarne umetnine dovolj povedo same po sebi. Toda kratko napotilo, majhen spremeni besede ni nikoli odveč. Pa naj zato že takoj na začetku tega poročila o novih knjigah opozorimo na izjemno dober sodoben tekst ruskega pisatelja. Na tekst, ki po oblikovni poti predstavlja samo to posebnost, ki niti ni nova, je pa vendarle posebnost, ki ni pogosta: da gre namreč za roman v pismih. Na tekst, ki je vsebinsko privlačen, psihološko zanimiv, umetniško izbrusen, morda sem pa tja malce romantično pobarvan, sicer pa preprosto, z jasnimi značajmi in človeško tople. Tekst, ki ga z užitkom preberemo, skoraj na mah, in katerega notranje bogatosti za dovolj odložimo. Pa še vedno o njem razmišljamo.

Zgodba je precej dolga, ni pa tako preprosta, da bi jo mogoče obnoviti v dveh treh stavkih. Razen če ne povemo samo tega, da gre za zgodbo o neizpolnjeni ljubezni. Če pa hočemo povedati kaj več, moramo se pojasniti, da je ona študentka, ki se na študentskem plesu v gimnaziji seznani z njim, prav tako študentom. To je nekaj let pred prvo svetovno vojno, neke na ruskem podeželju. Potem odide ona na univerzo v Petrograd, on pa v Moskvo in njuno ljubezen se odvijata v pismih in redkih srečanjih, ko obišče on njo ali ona njega. Potem pride vojna, za njo revolucija. Ona je na jugu v Jalti, on v Moskvi in državljanska vojna ju loči. Ona ostane na Krimu, potem odide v Carigrad. Tu preživi nekaj let, se poroči z nekim beguncem, on pa postane v Moskvi profesor. Ona je slikarka in z umetnostjo se tudi preživlja. Slednjič odide v Pariz, kjer se osamosvoji. Naveže sicer tesne stike z nekim ruskim slikarjem, toda njena edina ljubezen je še vedno njen dragi v Moskvi. Temu se posreči, da jo v Parizu tudi obišče. Potem on zbolí, zbolí še ona in se zdravi in skromno živi na Korziki. On se trudi, da bi ji dovolil vrniti se v Sovjetsko zvezo, čeprav je on poročen. In to tudi doseže. Toda ona je že hudo bolna...

Taka je torej ta zgodba ljubezni med mlado slikarko in matematikom, zgodba o neizpolnjeni ljubezni. Zgodba o ljubezni, ki ostane izven ključu temu, da je usoda dva mlada človeka odnesla na razne konce sveta in ju ločila. Pri tem je zanimivo, da v romanu ne spoznavamo samo zgodbe ljubezni, temveč spremljamo rast mladega dekleta, razvoj iz preproste študentke v slikarko, ki jo življenje premetava, ki pa ostaja vse svoje življenje zvesta svojemu dragemu in svoji umetnosti. Samo za to veskoci živi. Za ljubljenega in za umetnost bi storila vse. Njena poroka, njeno življenje v Parizu, z njim in s slikarjem, to so le epizode v njenem življenju, ki je usmerjeno k enemu samemu cilju: k ljubezni in k slikanju.

Na koncu se v čustvo ljubezenskega hrepenja priklade še resneje nad bližnjo vrnitvijo v domovino. Toda roman nosi naslov Pred ogledalom. Tak je naslov slike, avtoportreta junakinje romana, ki nam torej odpre svojo notranjost in nam s svojo odkritostjo pokaže svoje življenje, polno ljubezni in večnega hrepenja.

Roman, ki je, kot rečeno, napisan v pismih, predvsem v pismih glavne junakinje, slikarke Lize, in v skromnih ter redkih vmesnih dodatnih pojasnilih, nas s svojo preprostostjo in iskrenostjo ter prozornostjo psihologije glavne junakinje prevzame, če že ne pretrese. Nikomur torej ne bo žal vzeti v roke tega romana, o katerem bi lahko še marsikaj napisali: tako o zanimivi pripovedi v povojnem Carigradu, o življenju v Jalti, o življenju emigrantov v Parizu, o umetnikih in umetnosti sploh. Toda že vsega povedanega je dovolj. O ostalem bo bralec zvedel, če bo knjigo vzel v roke. Ne bo mu žal.

SL. RU.

V SOBOTO IN NEDELJO

«SNEGULJČICA» NA OPENSKEM ODRU

Lep in prepričljiv nastop mladih domačih igralcev

Del openske mladine, ki je v soboto in nedeljo uprizorila na domačem odru «Snežuljčica». Delo je režiral mladi Marko Sosič, ki ga vidimo sredi njegovih umetniških del.

V soboto zvečer in nedeljo popoldne je bilo kar živahno v Prosvetnem domu. Lahko se zgodi, da se bo kdo upražal zakaj. Zato bomo v nekaj vrsticah takoj povedala tistim, ki so predstavo zamudili. Že eno uro pred pričetkom so se mladi openski fantje in dekleta zbrali v Prosvetnem domu in se pripravljali, da bodo namigom, očepom, sorodnikom in vaščanom pokazali, kaj vsega so se čez zimo naučili.

V soboto zvečer ob 20. uri je prihajalo pred blagajno polno ljudi in prav kmalu so bili vsi sedeži zasedeni. Ob napovedani uri se je zastor dvignil in z marsikom ter povojnikom straže, v vlogi dveh mladih fantičev, se je pričela otroška igra v štirih dejanjih. Vsi so pozorno sledili, saj je igra potekala v redu, vsi igralci so svojo vlogo obvladali in tudi režisersko delo mladega Marka Sosiča je dobro uspelo.

Na odru je nastopilo kar 30 igralcev: od najmanjše šestletne Julijane Kala in do najstarejšega sedemnajstletnega Borisa Košute. Nekateri so posebno nadarjeni, toda vsi so se prav dobro odrezali. Zanimivo je, da je bila omenjena Snežuljčica, Tanja Čuk, ki se je verjetno otrokom zelo smejala, kako jo je kraljica, Julijana Sosič, s svojo iznajdljivostjo in izraznimi potezi, ki so sedeli v prvi vrsti, so se mame in babice prestrašile, tako da so takoj stekli mamicam in naračje. Otroške igre se vse dobro končajo in seveda pri zadnjem prizoru je prišel princ, Boris Košuta, ki je Snežuljčico rešil in prebudi od smrti. Občinstvo je mlade domače igralce nagradilo z dolgim aplavzom, da so nekaterim kar roke bolele.

Bilo je že pozno, ko so v soboto vaščani zapuščali dvorano. V nedeljo popoldne, čeprav je zunaj sijalo sonce, je spet mnogo ljudi prišlo gledat še enkrat to otroško pravljico, ki je vsem zelo znana in ob koncu niti ni bilo žal, da so zamudili pomladanske sprehe v naravo, saj so odhajali vsi z veseljem in zadovoljnim obrazom.

Bilo bi predolgo, da bi imenovala vse posameznike, le mlade in obetavne Julijane Sosič, ki so vsi noličniki, moram omeniti, da je z lepim in močnim glasom ter «chinaleskim» smehom zglosto naporno in zabavno.

DELO O ITALIJANSKEM POLOMU NA DONU

MARIO BELLINI:

«V ognju Dona»

Italijanski naslov dela je «Nella fornace del Don» - Delo je eno najboljših s področja

Vojni spomini postajajo vedno redkejši. Minilo je že skoro trideset let od konca drugega svetovnega konflikta in stvar je zato precej logična. Vendar je prav, da se od časa do časa se oglašajo knjige o grozotah, ki jih lahko prizadene sodoben tehnološki način vojskovanja. Ljudje ne smejo pozabiti in mladina mora vedeti. Prav to načelo je najbrž vodilo tudi Rečana po rodu, a v Trstu živečega slikarja Maria Bellinija, ki se je v zrelih letih odločil, da izroči tisku svoje spomine na tragični umik italijanske armade v Rusiji. Knjiga je izšla pri založbi «Società Artistico Letteraria» in ima naslov «Nella fornace del Don» («V ognju Dona»). Opremlil pa jo je sam avtor, ki se mu je ruska

pokrajina tako globoko vtisnila v spomin, da jo je po tolikih letih mogel slikati, kot bi se živel sredi nje.

Naj takoj povemo, da je Bellinijeva knjiga predvsem dokument, saj so v njej zbrani točni podatki in objektivni opisi dogodkov s praviimi imeni njihovih junakov. Vendar je hkrati tudi mnogo več kot dokument. Bellini je namreč ni napisal kot dnevnik, to je kot kroniko vseh dogodkov, katerim je bil priča, pa čeprav izjavlja v podnaslovu, da gre za «vojni dnevnik». Napisal jo je v resnici po mnogih letih, opirajoč se zgolj na spomine. Zato si ni mogel kaj, da bi ne podlegel njihoveemu magičnemu mehanizmu, katerega glavna značilnost je prava gotovost v tem, da krha ostrine, briše nebitne nadrobnosti, omiljuje polemično reakcijo in mitizira, to je, poetično barva samo osrednje dogodke.

Na ta način je Bellini poleg dokumentarnega cilja dosegel tudi literarnega, saj mu je uspelo podati toplo, človeško sliko o umiku italijanske armade z donskega področja, ne da bi se v glavnem izneveril resnici na račun poezije. Prav temu njegovemu posebnemu prijemu je nadalje pripisal dejstvo, da v knjigi ni niti enega samega popuščanja retoriki ali vojni strasti.

Halucinatorični pohod razdrapanih, lačnih, razoroženih italijanskih vojakov v zasneženi, ledeni ruski pokrajini, ki je vsak, pa naj je bil še tako kratek postanek, pomnil gotovo smrt, se v Bellinijevi knjigi zdobi na desetine prizorov in prizorčkov, ki nam dajejo sicer sluti vsjo tragiko dogodka, a nam hkrati omogočijo pogled v trpljenje posameznikov in poudarjajo humanost dejanj, s katerimi se je anonimna vojska skušala ohraniti pri življenju. Episki moment je torej odločujoč v pisateljevanju obujanju spominov in daje slutiti, da so v Belliniju zanimive pripovedne sposobnosti.

Kar pa se tiče knjige kot dokumenta, naj povemo vsaj to, da se odkljuje po strogi nepristranosti in po velikem smislu za sorazmerje v kategorizaciji dogodkov. Drugače povedano, si avtor nikjer in nikoli ne lasti pravice, da bi sodil o ljudeh in dejstvih. Odnosi med italijanskimi vojniki, ruskimi prebivalstvom in zavezniškimi, a v bistvu sovražnimi nemškimi vojniki so orisani iz zornega kota posledice, ne pa vzrokov. Bellini poudarja, da se je zgodilo to, in to. Nikjer pa ne pove ali skuša povedati, zakaj je moralo priti do stanja, ki je sprožilo opisane dogodke. V njegovem prikazovanju dramatičnega umika in vsega, kar je bilo z njim v zvezi, ni torej nobenega sovraštva in nobene strasti. Prav zaradi tega mu bralec še nagonsko verjame. In dokument, če hoče priložnost učinkovati, mora biti tak sestavljen, da mu človek lahko verjame.

Za zaključek bi zato lahko rekli, da je Bellini napisal v vsakem pogledu zanimivo knjigo, ki nam zaradi omejenih posebnosti pove o umiku italijanske armade v Rusiji več kot vse druge knjige na isti argument, saj se ukvarja prej s človekom kot s hladnim zgodovinskim dejstvom. Hkrati pa nam «V ognju Dona» odkriva novega pripovednika, o katerem bi res radi še slišali govoriti.

J. T.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Sreča je na vaši strani. Lahko se lotite tudi tveganjih poslov. Blagor in mir v družini.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Dan bo poln napetosti in dela. Bodite hitri in odločni. Ne bočite nepopustljivi do ljubljene osebe.

DVOVJČKA (od 21.5. do 21.6.) Lahko računate na pomoč vplivne osebe. V čustvenem pogledu se vam bo nudila izredno priročnost.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Vase najboljše možnosti prihranite za drugo priložnost. Razumevanje v družini.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne predvidevajte okolišnice vam ugodne spremeni načrte. Neko prijateljstvo se bo spremenilo v globlje čustvo.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Zanimiv dan, kljub neizpolnjenim ljubljanim. Pomagali boste prijatelju, ki vas bo prosil za nasvet.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Če boste v delu hoteli kaj doseči, boste morali biti nepopustljivi. Izpolnjen bo neki načrt.

SKORPIJON (od 23.10. do 20.11.) Bodite oprezní in se ne spuščajte v tvegane zadeve. Srečen večer z drago osebo.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) S poravnavo spora boste izrekli kar največjo korist. Nekoliko napetosti v družini.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Izkoristite boste premor v delu za sestavo nekega načrta za bodočnost. Ljubosumnost.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) V primernem trenutku bodite pooprstljivi. Preživite boste prijeten večer s prijatelji.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Oglajte se sporom s sodelavci, posebno če skupno urednitate neki načrt. Pomenek o načrtih za bodočnost z drago osebo.

RADIO VELEIZIJA

SREDA, 26. MARCA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

9.30 - 11.30 SOLA
12.30 Poljudna znanost: Življenje v Franciji
12.55 Anketa o poklicih:
Bodoči poklici: fizik
V prvem delu ankete Walter Licastro proučuje zadavne razmere na področju jedrske energije v Italiji, seveda v odnosu na raziskave na tem področju. Nadalje govori o perspektivah na področju jedrske fizike ter o problemih, ki se jih bo treba lotiti, prvenstveno na univerzah, nato pa tudi v konkretnem delu. Logično, da gre v tem primeru prvenstveno za jedrske fizike, ki postajajo poklic našega stoletja. Jedrska energija, ki jo je na svetu odkrila zadnja vojna, se razvija danes v mirne ljubne namene in možnosti njene uporabe so neštete

13.30 DNEVNİK
Danes v parlamentu
14.10 Vojni problemi: Novi pravni položaj učnega osebja
15.00 - 17.00 SOLA
17.00 DNEVNİK
17.15 Program za najmlajše
17.45 Program za mladino
Komični filmi
18.45 Poljudna znanost: KRONIKE S PLANETA ZEMLJE
19.15 Ital. kronike
Kronike dela, Danes v parlamentu in Vremenska slika
20.00 DNEVNİK
20.40 CRNE AMERIKE
Hajski vladarji
V sodobni Ameriki je «kotiček» nekdanje Afrike. Gre za nekakšen «otok» kjer je še vedno živa stara tradicija, kjer so še v navadi običaji, pogrebni obredi in podobno kot jih beremo v opisih, ki izhajajo izpred 400 let, ko so evropski raziskovalci obiskovali plemena Gane in drugih predelov srednje Afrike. Ta «otok» je v Surinamu, bivši francoski Guajani. Ze večkrat omenjeni italijanski strokovnjak Pandolfi je v svoji anketi o črni Ameriki obiskal tudi ta «otok» in mu prikazal tiste ameriške črnce, ki so še vedno tako blizu svojim prednikom, ki so jih pred stoletji na silo pripeljali iz Afrike. Gre za črnske ljudi, ki se danes niso na kdo ve kako boljsem položaju od svojih prednikov. Pandolfi ni imel lahke naloge, ko je moral priti v stik s temi ljudmi, ki se izogibajo belopoltemu gospodarstvu...

21.45 Športna sredi
22.30 DNEVNİK
Vremenska slika

DRUGI KANAL

18.45 ŠPORTNI DNEVNİK
19.00 Varietetski spored po želji
Nocoj bodo v tej tedenski oddaji sodelovali Julia De Palma, Aldo Giuffrè ter člani ansambla «I nuovi angeli». Julia De Palma bo pela svoje stare pesmi, Aldo Giuffrè bo prikazal kotiček svojega Neaplja, «I nuovi Angeli» pa bodo izvajali svoj program
Simfoniski orkester in zbor milanske RTV bo pod vodstvom Giulia Bertole izvajal Monteverdijev Magnificat ter Verdijev Te Deum za dvojni zbor in orkester

20.30 DNEVNİK
21.00 LE PIOGGIE DI RANCHIPUR
Film je režiral Jean Negulesco, v glavnih vlogah pa igrajo Lana Turner, Richard Burton, Joan Caulfield, Carlo Rizzo, Fred Mac Murray itd.
Film, o katerem je govor, je bil napisan po Bromfieldovem delu «The Rains Came», ki je bilo prevedeno v italijansko pod naslovom «La grande pioggia». Delo so bralci sprejeli z navdušenjem, zato ni nič čudnega, če so ga že dve leti zatem tudi posneli na filmski trak. Leta 1955 je delo posnel Jean Negulesco, ki je poklical k sodelovanju odlične scenariiste in igralce

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10, 10.50 in 14.00 SOLA:
Kanada, Fizika in športu, Desant na Drvar, Fizika v ladjedelnicah, Marksizem, Biologija, Zemljepis itd.

16.10 Risanke
16.25 Kosačka: JUGOPLASTIKA — CRVENA ZVEZDA
18.05 Obzornik
18.20 DINAMITARIJI
Oddaja govori o ribičih, ki lovijo ribe z razstrelivom. Pravijo, da pride na ta način v morje več eksploziva kot so ga porabili v vojni. To je veliko pretiravanje, dejstvo pa je, da je maksično na račun takšnega načina ribolova izgubil življenje ali postal invalid. Filmska kamera raziskuje vzroke takšnega ribolova in osvetljuje problem kot tak

19.00 Zabavno - glasbena oddaja
19.20 Nova slovenska opera:
Pavle Sivic: Cortesova vrnitev
Namen današnje oddaje je opozoriti TV gledalce na novo slovensko operno delo, na delo skladatelja Pavla Sivica. Gre za Cortesovo vrnitev, ki jo je Pavle Sivic skomponiral na besedilo Hienogove radijske igre. Prvič so to delo uprizorili 20. t. m.

19.45 DETEJI! NAGAJIVČEK, risanka
20.00 TV DNEVNİK
20.30 Film tedna: GOGA
Francosko - tunizijski film v režiji Jacquesa Baratierja, v glavnih vlogah pa igrajo Omar Sharif, Zina Bouraine, Lauro Gaz zolo, itd. Je eden najbolj zanimivih filmov in je bil 1958. leta nagrajen v Cannesu za poetično originalnost ter za izjemno kakovost komentarjev in dialogov. «Goga» je lepa orientalska pravljica o ljubezni med ženo bogatega posestnika in revnim mladčnikom. V filmu nastopa Omar Sharif, ki mu je prav ta film odprl pot v filmski svet

21.55 Poročilo s kongresa ZK Bosne in Hercegovine
22.10 DNEVNİK
22.25 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu: JUGOSLAVIJA — JAPONSKA

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

16.25 Kosačka: JUGOPLASTIKA — CRVENA ZVEZDA
19.30 Nogomet: ZR NEMCIJA — ŠKOTSKA
20.00 DNEVNİK
21.15 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu: JUGOSLAVIJA — JAPONSKA

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Po ročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.40 Sola; 12.00 Opoldne z vami; 13.00 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Sola; 18.50 Koncert; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Zbor in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Koncert.

TRST

12.15 Kronike; 14.40 Tretja stran; 16.20 Koncert; 19.30 Kronike.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Majhna dela velikih mojstrov; 10.10 Otroški kotiček; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Samoupravna praksa; 15.00 Simf. glasba; 17.00 Mladji izvajalci; 18.00 Progresivna glasba; 19.00 Opera glasba; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 21.00 Literarna oddaja.

NACIONALNI PROGRAM
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Povepke; 9.00 Vi in jaz; 11.30 Četrty spored; 13.20 Montesano spored; 14.40 Radijska priredba; 15.10 Program za mladino; 16.00 «Sonéica»; 17.05 Popolninski spored; 18.00 Program s kvartetom Cetra; 18.45 Kronike Jurga; 20.20 Ponovno na sporedu 21.15 Radijska igra «Radio Cate-rina»; 22.15 Sopranistka M. Olivero.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Po

CIRIL GALE:

OBRAČUN V POSTOJNI

33.

RUDI JE BIL BREZ OROŽJA.

NATANČNO NO ISCI-TE!!

KO BI KSAJ IMEL KAKŠNO OROŽJE!

FUJ, NIKJER NIKOGAR!

RUDI JE POBRAL KAMEN...

TALE JE ZAOSTAL! LOPNEM GA...

RUDI JE POBRAL KAMEN...

RUDI JE POBRAL KAMEN...

HOKEJ NA LEDU

V B SKUPINI SP

ODBOJKA

V ŽENSKI C LIGI

ZRN odpravila tudi Romunijo

Tesen poraz Avstrije proti Japonski

LJUBLJANA, 26. — Danes so v Ljubljani odigrali dve tekmi šestega kola svetovnega hokejskega prvenstva B skupine. Do presenečenja ni prišlo, v kolikor ne štejemo sem zelo tesnega poraza Avstrije proti Japonski, kar pa ponovno potrjuje

DANAŠNJE TEKME

10.00 ZDA — Avstrija
13.30 Nizozemska — ZRN
17.00 Romunija — Norveška
20.30 Jugoslavija — Japonska

veliko izenačenost sil na tem prvenstvu.

Današnja izida sta bila taka: Japonska — Avstrija 4:3 (1:1, 2:2, 0:0); ZRN — Romunija 6:3 (2:0, 1:1, 3:2).

Po teh tekmah je lestvica taka: ZDA in ZRN 8, Nizozemska, Japonska in Jugoslavija 4, Romunija 3, Norveška 1 in Avstrija 0 točk.

CIUDAD MEXICO, 26. — Boksarsko srečanje za naslov svetovnega prvaka teške kategorije med Foremanom in Nortonom bo veljavno le za boksarsko organizacijo WBA, medtem ko je njena sorodna organizacija WBC sklenila, da ne bo priznala izida tega srečanja, ker njeni pridržatelji spoštovali vseh njenih navdov.

KOSARKA

KADETI

Bor — Inter Milje 107:55 (47:29)

BOR: Perko 9, Kalc 6, Čok 2, Vatrovec 12, Košta 33, Zetraj 19, Siega 18, Renato Furlan 8.

Prosti meti: 15:42.
Borovi kadeti so po predvidevanju odpravili Inter iz Milja. Kljub obilni zmagi, pa so naši kosarji kar ponovno slabo igrali v obrambi. Vse kaže, da so se borovci odločili le za napad.

Borovci so že od vsega začetka brez težav vodili. Vatrovec je imel dvojno nalogo kot trener in igralec, Košta pa je bil najboljši strellec s 33 koši. Dobro pa se je izkazal tudi Perko.

DEČKI

Bor — Don Bosco 58:43 (22:24)

BOR: Trevisan 2, Race 8, Dovgan 4, Bruno Furlan 27, Pegan, Udočič 13, Gombač, Zlovec, Mazzucca 2, Gruđen.

Prosti meti: 4:14.
Srečanje je bilo v prvem polčasu dokaj izenačeno. Proti koncu pa so se naši kosarji le razgrajali, predvsem po zaslugi Bruna Furlana.

Inter 1904 — Bor 71:39 (42:16)

BOR: Udovčič 8, Bruno Furlan 21, Race 7, Mazzucca 3, Gruđen, Mesesnel, Trevisan, Dovgan, Gombač, Zlovec.

Prosti meti: 5:16.
V tekmi za prvo mesto je Inter 1904 premagal borovce, ki so tokrat v prvem polčasu igrali slabo. Naše kosarje je v začetku zajela trema. V drugem delu so sicer igrali bolj zbrano, bilo pa je prekasno. Inter 1904 je ponovno potrdil svojo premoč tudi v tem prvenstvu in je tako zaslužno na prvem mestu lestvice.

NOGOMET

Duljenci — Gurjenci 2:1

DULJENCI: Boris Tretjak, Igor Bogatec, Franko Sulčič, Vojko Tretjak, Zmago Košta, Silvan Sulčič, Zdravko Košta, Boris Tence, Čaharja, Bortolotti, Erminji Sulčič, 12 Rado Tence.

GURJENCI: Darko Košta, Danilo Košta, Livij Švab, Fulvij Grmek, Darjo Košta, Sandor Tence, Egon

Perisutti, Nereo Grmek, Bisin, Livio Perisutti, Sedmak, 12 Zarko Bogatec, 13 Soave.

Sodnik: Renato Košta.
Prosvetno društvo Vesna je organiziralo v Križu, v okviru akcije za obujanje starih vaških običajev, nogometno tekmo med Duljenci in Gurjenci. V obeh ekipah so nastopili samo domačini, ki prebivajo ali na spodnjem ali na zgornjem delu vasi.

Igra je bila vseskozi na zadovoljivi tehnični ravni in je razveselila gledalce, ki so se zbrali v velikem številu okrog kriškega pravokotnika. Zmaga je pripadla Duljencem, a remini bi bil gotovo pravičnejši.

Vsi igralci so se zelo potrudili, a najbolj se je izkazal veteran Sanjulič. Upajmo, da se bodo taka srečanja v bodočnosti še ponovila.

Sandor

SMUČANJE

HAMBURG, 26. — Štirindvajsetletni Norvežan Ivar Formo je osvojil prvi svetovni pokal v nordijskem smučanju s tremi točkami naskoka pred Fincom Mietom in 20 točkami pred Švicarjem Hauserjem.

NOGOMET

Enajsterica Gaje pripravila v nedeljo pravo senzacijo

Zmaga Brega v derbiju z Unionom — Tudi Mladost osvojila na tujem obe točki

S. Giovanni — Gaja 1:2 (1:0)

GAJA: Malalan, Počkar, Rismond, Grgič Dušan, Kralj Darko, Grgič Boris, Grgič Davorin (Franc), Milčević A., Stojković, Kralj Mauro in Krizmančič, 12 Ghezo.

STRELCA za Gajo: v 7. min. d.p. Krizmančič in v 28. min. d.p. Stojković.

Gaja je pripravila veliko preseñenečenje, ko je zaslužno premagala prvuovršeni S. Giovanni.

Z igrjo kakršno so prikazali, Tržačani niso bili kos našim predstavitnikom. «Zeleno-rumeni» so se po prvih udarcih prevzeli pobudo v svoje roke. Zapravili so si vrsto zrelih priložnosti za gol. Nasprotno pa so domačini z edinim resnim spretnim strelom v vrata presenetili Malalana.

Nevarne akcije so se tudi po odmoru odvijale le v kazenskem prostoru domačinov. V sedmi minuti je Krizmančič z osebo akcijo prejel obrambo ter s sijajnim strelom zatresel tržaška vrata. V nadaljevanju je za preseñenečenje poskrbel še spretni Stojković, ko je v gneči rezultat podvojil.

Gajevci so prišli spet v odlično formo. V nedeljo pa jih spet čaka težko srečanje z ekipo Zale, ki je resen kandidat za najvišjo uvrstitev.

Darko Grgič

Union — Breg 1:2

UNION: Ballarin, Malalan, Del Bosco, Benčić, Ursič, Kos, Ancona, Sassi, Lizzi, Colja, Krevatin.

BREG: Krmec (v 26. min. d.p. Polese), Krevatin, Coretti, Košta, Novello, Grisoni, Perossa, Coretti D., Bržan, Ferluga (v 21. min. d.p. Kalin), Klun.

STRELCI: v 9. min. in 14. min. p.p. Bržan, v 28. min. p.p. Ancona.

GLEDALCI: 50.
Ze v prvih minutah je bila igra lepa in hitra. Breg je znal bolje streljati v vrata in je imel več sreče. Sicer se je srečanje praktično končalo že v prvem polčasu.

Prvi gol za Breg je dosegel Bržan, ki je prejel vso obrambo. Drugi gol za Breg je po hitrem protinapadu spet dosegel Bržan. Od tega trenutka dalje je bila igra v rokah Podlonejcev, ki so dosegli tudi edini gol za Ancono.

S tem dogodkom, se je praktično končal prvi polčas. V vsem drugem polčasu smo videli premoč Podlonejcev in poštvalnost «plavih» v obrambi.

Vendar pa ni to tekmovalje še uradno priznalo.

SONDRIO, 26. — V Caspoggiu se bo jutri pričelo 18. smučarsko tekmovalje za «Trofejo Vanoni», ki bo letos veljavna tudi za zaključne nastope za evropski smučarski pokal. Na sporedu bosta moški in ženski slalom ter veleslalom.

NOGOMET

Nereu Roccu ne bi bilo žal prevzeti tehničnega vodstva Tristane, ki se nahaja v zelo kritičnem položaju. Vendar pa ni doslej dal še dokončne izjave o svoji pripravljenosti za prihod v Trst, saj je še vedno vezan s pogodbo na Milan. Člen 29. pravilnika nogometne zveze pa prepoveduje članom, da bi opravljali med letom delo za več kot eno društvo naenkrat. Vsekakor pa se bo moral kmalu odločiti, saj se nahaja tržaški tretjeljiv v veliki krizi in ne sme zgubljati časa. Prepaj bi bil moral prepričati o resnični vrednosti posameznih igralcev, saj bi bila vsaka prečudna odločitev nevarna.

V NARAŠČAJNISKEM PRVENSTVU

Treba je reči, da bi bil v tej tekmi remi pravičnejši.

Mauro

Falco — Mladost 1:2 (1:1)

MLADOST: Boscarol, Šuc, F. Gergolet, L. Gergolet, A. Jarc, Ferfolja, Ferletič, Ar. Jarc, Grilji, M. Jarc, Semolič.

FALCO: Russo, Boscarol, Carlet, Nicola, Marega, De Odorico, Rusin, Giurco, Munin, Šgubin, De Odorico.

SODNIK: Bain iz Tržica.

STRELCI: v 25. min. p. p. Z. Grilji, v 26. min. Rusin; v 25. min. d. p. J. Ferletič.

V prvem polčasu so Doberdobci lepo vodili zgolj in so spravili nasprotnika večkrat v veliko zaganjo. V 25. minuti je uspelo Zarku Gričljju premagati našprotnika vratarja. Vodstvo Mladosti pa je trajalo le eno minuto.

V 25. minuti so Doberdobci zupet prišli v vodstvo z golom Ferletiča. V ostalih minutah igre so se domačini razigrali in so večkrat ogrozili obrambo gostov. V teh trenutkih se je posebno izkazal vratar Boscarol, ki je bil zanesljiv pri vseh posegih.

Po tekmi so bili vsi doberdobci igralci zelo veseli, še bolj pa njihovi treneri Uljan: «Zmaga nisem pričakoval. Dosegli smo nismo imeli tako dobre ekipe. Najbolj sta me presenetila Silvan Semolič in Jordan Ferletič».

F. K.

Edera — Primorje 5:0 (2:0)

EDERA: Bruni, Volpe, Tenco, Bassez, Porchi, Starace, Bileslavo, Možoni, Lanteri, Campagnolo, Giurjevich, 13 Pizzonia.

PRIMORJE: Purič, Čok, Bezin, Castellani, Timeus, Husu, Maestrucci, Milčič, Albi, Buzzai, Terčič, 12 Trobec, 13 Schilleo.

STRELCI: v 1. min. p.p. Starace, v 25. min. Možoni, v 4. min. d.p., v 14. min. in v 21. min. Lanteri.

Visok poraz naraščajnikov Primorja priča, da naša enajsterica se ni prebolela krize, ki jo je zajela v zadnjih tekmah. «Rdeče-rumeni» v zadnjih treh spopadih pustili nasprotniku kar šest točk in dvajset golov. Čeprav je bila postava našega moštva zelo okrnjena (manjkali so Guštin, Stoka, Verša in Kralj) tako visok poraz ni opravičljiv. Prosečani niso prikazali nevarnih akcij, ampak slab nogomet, ker se niso potrudili. Manjkala je predvsem borbenost in poštvalnost. Največjo krivdo za ta neuspeh nosi obramba, ki je bila zelo negotovna.

ZACETNIKI

Breg — Giarizzole 0:4

(0:2)

BREG: Mauri, Kocijančič, Sancin, Klabjan, Lovrečič, Grizoni, Ražem, Praselj, Viola, Scheriani, GIARIZZOLE: Forzan, Sodomo, Cesar, Basiacco, Allegretti, Nariestefano, Luseth, Persi, Andriola, Rolci, Suerzi.

SODNIK: Voza, Gledalcev 20. Strelci: Luseth 3, Roici.

Tekma sama ni imela zgodovine. Tržačani so imeli ves čas vodstvo igre v svojih rokah. Predvajali so lepo, skupinsko igro in so bili stalno pred Maurijevimi vrati. Naši fantje so se samo branili in so le redkokdaj poskusili napadati.

Jolo

NOGOMET

REKA, 26. — Jugoslovanska in italijanska nogometna amaterska reprezentanca bosta jutri popoldne odigrali na Reki povratno srečanje za amaterski pokal UEFA.

ODBOJKA

Breg dokončno pokopal upe na osvojitev prvega mesta

V tekmi s Corridoniem so «plave» zaprile izredno priložnost za zmago

Corridoni — Breg 3:2 (14:16, 16:14, 10:15, 15:10, 15:11)

BREG: Klabjan, Slavec, Hmeljak, Lovrečič, Pavličič, Sancin, Meneghetti, Olenik, Trenta.

CORRIDONI: Buttignon, Calligaris, Cernic, Furlan, Juren, Montana, Pacorini, Trevisan, Vescevi, Matiazzi.

SODNIKA: Conte in Jacolino iz Trsta.

Tekma je bila zelo lepa in izenačena. Brežanke so zaprile izredno priložnost in to samo s servisi Zgrežile so več kot dvajset servisov in to je bila točka njihova edina huda napaka. Če seštejemo končne točke obeh ekip, vidimo, da je razlika minimalna (4). Breg je zadal trdno zaisnada na sredini seste. Prej pa bi bil moral prepričati o resnični vrednosti posameznih igralcev, saj bi bila vsaka prečudna odločitev nevarna.

igralke Trevisanovi skoraj neustavljivo moč na mreži in je edina ekipa, ki je dvakrat premagala Breg. Ze v prvih zavrtljajih je bilo opaziti, da ni nobena ekipa tako močna, da bi z lahkoto premagala drugo. Prvi niz se je odvijal v popolni izenačenosti, ki je trajalo do 12:12, ko je gostujoči ekipi uspelo doseči prednost in povesti s 14:12. Corridoni pa je pri tem napravil set žogo, česar pa niso storile Brežanke, ki so osvojile kar štiri zaporedne točke.

Enako je bilo v drugem setu. Tako je povedel Corridoni, Brežanke pa so začele zasledovati nasprotnika, ga dohitele ter povedle s 14:11. Vse je že kazalo, da bo Breg zaključil tudi drugi set v svojo korist, vendar ni bilo tako: Brežanke so sodelovali tudi člani Slovenskega planinskega društva iz Gorice. SPD je tudi daroval pokal, njegova ekipa pa je osvojila pokal, dar levičarske ustanove v Forni di Sopra.

Rezultati so naslednji:

TEK NA 3 KM:

1. Stefano Ervizi, Sci Cai Gorica, 17.35"; 2. Veronika Tominc, Sci Cai Gorica, 18.02"; 3. Roberto Bertolini, Pol. Olympia, Gorica, 18.04"; 4. Mauro Franceschini, Pol. Olympia, Gorica, 18.51"; 11. Gianna Battisti, Pol. Olympia, Gorica, 29.20"; 12. Vescevi Miriam, Pol. Olympia, Gorica, 29.57";

TEK NA 10 KM:

1. Fulvio Loversi, Sci Cai Gorica, 43.37"; 2. Ararad Khatchikian, US ACLI Ronke, 47.58"; 3. Ubaldino Romanin, US ACLI Ronke, 48.27"; 6. Gian Franco Rozze, Pol. Olympia, Gorica, 52.41"; 9. Adriano Culot, Pol. Olympia, Gorica, 57.51";

VELESALOM:

1. Mauro Fanelli, US ACLI Ronke, 51"; 2. Roberto Bertolini, Pol.

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

1. Zenska divizija

Porzio — Sokol 0:3 (16:18, 12:15, 9:15)

SOKOL: Vidarič, Kralj, Legiša Lia in Zida, Skerk, Žužek, Paškul, Aubert.

Sokol je odnesel iz Vidma še 2 dragoceni točki, ki mu dovoljuje, da obrzdi 2. mesto na lestvici. V začetku je res kazalo, da bodo Nažbrežinke z lahkoto odpravile svoje nasprotnice, a pri stanju 9:0 v prvem setu, so Videmčanke zaigrale kot prerrojene: lovile so nemogoče žoge in so celo vodile s 15:14. Na-

VAL PROTESTOV PROTI NOTI ITALIJSKE VLADE NE POJENJA

«Odločno se bomo zoperstavili vsakomur ki ogroža neodvisnost SFRJ Jugoslavije»

Beograjska mladina poudarja pripravljenost na sodelovanje z italijansko napredno mladino

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 26. — Val protestov jugoslovanskih delovnih ljudi proti noti italijanske vlade, ki trdi, da je ozemlje bivše cone B italijansko, ne pojenja. Danes je konferenca srbske mladine na zahtevo mladinskih organizacij vseh srbskih krajev objavila dokument, v katerem najodločneje obsoja stališče italijanske vlade in izreka brezpogojno podporo jugoslovanski zvezni vladi. Sporočilo poudarja, da so srbski mladinci pripravljeni z orožjem v roki braniti vsako ped domovine. Beograjski mladinski mestni odbor pa je v imenu mladih Beograjčanov izrazil globoko ogorčenje nad grobim napadom italijanske vlade na

Delavci motorne industrije v Ra-

kovici pa so v brzojavki predsedniku Titu in zveznemu izvršnemu svetu poudarili, da so jugoslovanski narodi plačali v boju proti fašizmu nedotakljivost meja s krvjo. Pripomnili so tudi, da bodo jugoslovanski narodi ponovno pokazali, kaj zmorejo, če si neofašisti želijo spopad. Deset tisoč delavcev združenega lesnega industrijskega podjetja «Trešaka» v Skopju pa je na današnjem zborovanju obsodilo zahteve italijanske vlade kot velik udarec dolgoletnemu naporu za mir in razvoj mednarodnega sodelovanja. Delavci so nadalje poudarili svojo pripravljenost braniti mir in celovitost Jugoslavije.

Odločno stališče jugoslovanske vlade je podprlo tudi 2.500 srednjošolcev, zbranih na protestnem zborovanju v Nišu. Prav tako so se za podporo akcij zveznega izvršnega sveta izrekli občani Dubrovnika na velikem protestnem mitingu, delavci delovnih kolektivov v Debru in v številnih drugih krajih Jugoslavije.

Prebivalci Metkovića pa v svoji brzojavki zveznemu izvršnemu svetu, med drugim poudarjajo, da si niso nikoli delali utvar, da se bodo italijanski iredentisti odpovedali stremeljenju po jugoslovanskem ozemlju. «Ko pa to dela italijanska vlada», poudarjajo, «jim sporočamo: nikomur ne bomo odstopili kar je naše, ker nas k temu obvezuje smrt junakov, ki so padli v boju za svobodo in ozemeljsko celovitost naše domovine.»

B. B.

Confindustria za temeljito liberalizacijo

RIM, 26. — Predsednik italijanskih industrijcev (Confindustria) inž. Lombardi je danes pojasnil na tiskovni konferenci stališče organizacije do programskih izjav nove Rumorjeve vlade. Inž. Lombardiju bo kmalu potoke mandat in ne bo mogel biti več izvoljen za predsednika združenja. Kljub temu, je poudaril, njegove izjave izražajo misljenje celotne organizacije.

Iz Lombardijevih izjav je razvidno, da italijanski industriji zahtevajo popolno liberalizacijo na gospodarskem področju z razmeroma rahlimi omejitvami na nekaterih sektorjih. Zahtevajo celo sprostitev izvoza kapitala, ki ga na splošno smatrajo za nekakšen fiziološki pojav, ki je v bistvu zdrav. Zahtevajo tudi usklajevanje cen (se pravi zvišanje) za nekatere proizvode, ki so pogojene z višjimi cenami surovin.

V svojem stiku s časnikiarji je Lombardi govoril tudi o odnosih s socialističnimi državami, za katere je menil, da se dobro razvijajo in da obstajajo pogoji za njihovo še učinkovitejšo rast.

PRED SODIŠČEM «RUSSELL II.» V RIMU

V soboto proces proti gen. Pinochetu

Skupaj s čilskim «golpistom» so na zatožni klopi fašistični režimi v Latinski Ameriki

RIM, 26. — Prihodnja sobota se bo začelo v Rimu zasедanje sodišča «Russell II.», ki bo poklicalo na razgovor čilskega generala Pinocheta, brazilskega predsednika Geisela in nekatere druge državnike Latinske Amerike, kjer so na oblasti diktatorski in fašistični režimi. Sodišče «Russell II.», ki mu predseduje italijanski senator Lelio Basso, je že razposlalo pozive obtoženec, naj imenuje svoje zagovornike. Nobeden od njih ni seveda odgovoril na poziv in tudi sodišče nima nobene moči, da bi jih na to prisililo. Gre za moralno sodišče, ki tolmachi človečansko zavest v svetu in katerega obsodbe zaozrojuje globoko brazdo v miselnosti ljudi po vsem svetu.

Amerikanci že dobro poznajo vrednost in pomembnost razsodbe tega sodišča. Ki je zasedalo 1. 1966 v Stockholmu ter je obsodilo ameriška grozodejstva v Indokini. Od tedaj se je položaj, v Indokini popolnoma spremenil: Amerikanci so zapustili polotok, čeprav skušajo še vedno s pomočjo saigonskega režima in Lon Nolovih ljudi obdržati oblast v Južnem Vietnamu in v Kambodži.

V Helsinkih je končala svoje delo mednarodna komisija, ki je obravnavala zločine čilskih golpistov. Ves ta material bo uporabilo tudi sodišče, ki se bo sestalo v Rimu. V tem primeru pa gre za proces, ki je naperjen proti vsem diktatorskim režimom v Latinski Ameriki, ter predvsem proti socialnim, gospodarskim in političnim razmeram, ki silijo reakcionarne sile k nasilju, diktaturi in fašizmu.

Zaskrbljenost v svetovni javnosti zaradi dogajanj v Latinski Ameriki je velika. Italijanski komunistični poslanci Longo, Berlinguer in drugi so vprašali predsednika vlade in zunanjega ministra, če namerava ta sprožiti kako pobudo, ali akcijo, pri mednarodnih organizacijah (OZN, EGS, Andski pakt, tajništvo UNCTAD, Rdeči križ itd.), da bi se napravila čimprej konec strahovitemu divjanju čilskih generalov.

Komunistični svetovci pravijo v svoji interpelaciji, da general Pinochet in drugi njegovi sodelavci nameravajo umoriti člane Allendejeve zakonite vlade, ki je bila nasilno strmoglavljena 11. septembra lani. Gen. Pinochet je pred dnevni izjavi v Brasili, da so politični procesi odloženi v nedogled. To pomeni, da bo fašistični režim skušal osteti svojih političnih nasprotnikov bodisi s tem da si bodo ti vzeli življenje (kot se je zgodilo že z dvema bivšima ministroma), bodisi s počasnim hiranjem in umiranjem v strašnih razmerah koncentracijskih taborišč.

Prihodnjih tednih pa bo čilška junta postavila pred sodišče desetine in desetine častnikov in podčastnikov, ki so zakrivali «zločine», da so branili zakonito vlado predsednika Allendeja. Fašistična junta pa na drugi strani uporablja vsaj 214 čilskih političnih beguncem, ki so se zatekli na razna veleposlanišča, da bi lahko zapustili Čile.

Mednarodni kapital pa je popolnoma drugačnega mnenja. Pariški klub je pod predsedstvom visokega francoskega funkcionarja, razbremenil Čile vsaj začasnega plačevanja svojih dolgov. S tem evropski kapital nudi možnost čilskim golpistom, da se oddanejo, medtem, ko je uporabljal to možnost vladi pokojnega predsednika Allendeja.

Predsednik sindikata avtomobilskih delavcev zahteva odstavitve Nixona

WASHINGTON, 26. — Predsednik ameriškega sindikata avtomobilskih delavcev, ki šteje področje milijon članov, Leonard Woodcock je danes zahteval, naj kongres odstavi predsednika Nixona. Woodcock je poudaril, da je odstavitve edino sredstvo za reševanje ustavne krize, ki pretresa ZDA.

Z večerajšnega zborovanja v Kopru: govorniki, ki so ostro obsodili noto italijanske vlade o bivši «coni B»

Z množičnimi manifestacijama v središču mesta

Demokatični Milan obsodil divjanje fašističnih pretepačev

Zdravstveno stanje deklice, ki jo je večeraj ranil fašist, se je nekoliko zboljšalo

MILAN, 26. — Demokatični Milan je hitro in odločno reagiral na fašistično nasilje. Desettisoč, ki so se danes zbrali na trgih Loreto in San Babila, so s svojim številom pokazali, kako osamljeni so fašisti med javnim mnenjem. Manifestacije so organizirale stranke ustavnege loka, antifašistični odbor in sindikati ter levčarska izvenparlamentarna zbivanja.

Udeleženci obeh manifestacij so se zbrali pred univerzo in se nato napotili v sprevedu proti središču mesta. Na Korzu Buenos Aires se je spreved ločil: stranke ustavnege loka, antifašistični odbor in sindikati so šli na Trg Loreto, kjer so govorili predstavniki ANPI, sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL, izvenparlamentarne pa so zavili na Trg San Babila, kjer so spregovorili številni njihovi voditelji.

Vse kaže, da se je nekoliko zboljšalo zdravstveno stanje 9-letne Chire Antole. Deklico je večeraj hudo ranil desničarski skrajnež. Ki je nekajkrat ustrelil proti vohodu studentovskega doma. Zdravniki si še vedno pridržujejo prognozo, toda le iz razloga, ker se niso mogli iz vleči kroglice, ki se je zarila v dekolico kost.

Islandija zapira vrata Amerikancem

REYKJAVIK, 26. — Islandska vlada bo zahtevala od ZDA naj umaknejo svoje oborožene sile iz čopišča Keflavik do leta 1976. Zahtevo je postavil ministrski predsednik Olafur Johannesson, ko je govoril pred islandskim parlamentom.

DANES V CATANZARU NADALJEVANJE PROCESA VALPREDA

Na dnevnem redu ugovori odvetnikov

Obramba zahteva takojšnjo oprostitev obtožbenosti zaradi D'Ambrosiove razsodbe o odgovornosti Frede, Venture in Pozzana za pokol v milanski kmečki banki

CATANZARO, 26. — Pred catanzarskim porotnim sodiščem se bo jutri nadaljeval proces proti Pietru Valpredi, Robertu Gargamelliju, Emiliju Borgheseju in Mariu Merlino in vrsti drugih obtožencev, ki so obtoženi pokola v kmečki banki na Trgu Fontana, oziroma sodelovanja pri organizaciji pokola. Kjer je znano se je proces začel v ponedeljek, 18. t. v tolednovici, ki so jo za to priliko preuredili v sodniški dvorano. Prvo zasédanje je bilo le kratka formalnost, na kateri so prisegli porotniki njihovi namestniki, nato pa je predsednik sodišča dr. Zeuli preložil nadaljevanje sodne obravnave na jutri.

Jutri se bo torej v resnici začela sodna obravnava, ki pa bo omejena na formalno plat. Na dnevnem redu bodo namreč govorili odvetniki in predstavniki zasebnih strank. «Ušul se bo kar cel plaž ugovorov», pravi predsednik sodišča Celestino Zeuli. V začetku razprave bodo morali odvetniki najprej sporočiti v zgoščenih obliki sodnemu tajniku svoje ugovore, ki jih bodo nato razčlenili med obravnavo (obramba, predstavniki zasebnih strank, javni tožilci), nato pa bodo sodniki odločali na eni seji skupno o vseh zahtevah.

Branilci štirih glavnih obtožencev (Valpreda, Gargamelli, Borghese in Merlino) zahtevajo, da se sodna obravnava mora nadaljevati in zaključiti z oprostitvijo obtožbenosti. V tej zvezi poudarjajo, da obstaja pravno orodje, da se to naredi. To orodje je člen 152 zakonika o sodnem postopku, ki določa, da sodnik lahko v vsakem trenutku oprosti obtožbenca, če ni zagrešil prestopka, katerega ga dolžijo. To je teza odvetnika Lombardija, člana Valpredovega obrambnega kolegijsa, ki se navezuje na nedavno razsodbo preiskovalnega sodnika D'Ambrosia. Koi je znano je milanski sodnik poslal pred sodišče fašiste Franca Fredo, Giovannija Venturo in Mar-

ca Pozzana z obtožbo, da so odgovorni za atentate leta 1969, ki dosegi višek s pokolom na Trgu Fontana. Ker Valpreda in tovarishi niso zagrešili pokola — trdi odvetnik — je dolžnost sodišča, da jih takoj oprosti.

Drugačno je stališče odvetnika Edoarda Ascarija, ki predstavlja zasebne stranke. Po njegovem mnenju je treba združiti proces Valpreda s procesom Freda, Ventura Pozzana, češ da je D'Ambrosiova preiskava enakovredna Cudillovi (reiskavi sodnik, ki je vodil preiskavo proti Valpredi in tovaršem). Temu pa se obtoženci odločno upirajo, ker bi prvič pomislili na razvejanje odložitve procesa in drugič, linjo odložitve postavljali na ravne fašističnih prevratnikov kot so Freda, Pozzana in Ventura. Temu nasprotuje tudi Mario Merlino, katerega je dr. D'Ambrosio v svoji razsodbi opustil in mu zato ne gre v račun, da ga postavijo še enkrat na zatožni klopi.

Predsednik Zeuli je vsekakor za nadaljevanje sodne razprave, razen če se kasasijsko sodišče ne izreče za združitve procesa Valpreda s procesom Freda, Ventura Pozzana. Predsednik catanzarskega porotnega sodišča poudarja, da ima sodni zbor na razpolago vse elemente za nadaljevanje obravnave in za razsodbo in zato namerava nadaljevati proces do konca.

Demonstracije v Barceloni

BARCELONA, 26. — Večeraj se je okrog 200 žena zaprlo v neko cerkev delavske četrti Bonavista v Tarragoni. Posega je policija, ki je razgnala demonstrante, nekaj pa jih je aretirala.

Policisti so večeraj vdrli na leposlovno fakulteto barcelonske univerze, da bi razgnali udeležence nedovoljenega zborovanja. Tudi v tem primeru so aretirali nekaj manifestantov.

Po mnenju milanskega generalnega pravdnštva

Nesprejemljiva Venturova zahteva po odstavitvi sodnika D'Ambrosia

MILAN, 26. — Milansko generalno pravdnštvo je danes ocenilo za formalno nepredložljivo Venturovo zahtevo po odvzemu preiskave sodniku D'Ambrosio. Ki se znano sta zahtevo predložila 16. marca odvetnika treviskega fašističnega založnika Ghidoni in Caprari. Generalno pravdnštvo je danes ocenilo za formalno nepredložljivo Venturovo zahtevo po odvzemu preiskave sodniku D'Ambrosio. Ki se znano sta zahtevo predložila 16. marca odvetnika treviskega fašističnega založnika Ghidoni in Caprari. Generalno pravdnštvo je danes ocenilo za formalno nepredložljivo Venturovo zahtevo po odvzemu preiskave sodniku D'Ambrosio. Ki se znano sta zahtevo predložila 16. marca odvetnika treviskega fašističnega založnika Ghidoni in Caprari.

KENIJA IN «STREAK»

Kenjski državniki so že večkrat javno nastopili proti modam, ki jih kenjski državljani posnemajo po prebivalcih takoj imenovanega civiliziranega sveta. Z isto strogostjo so tudi obsodili turiste, ki se prepustijo svojim civiliziranim navadam v Keniji in zato ni nič čudnega, če so ostro obsodili tudi najnovejšega kenjskega mladine zahodnih držav: «streaks».

Kljub strogi obsodbi pa se ne odločijo za dokaj duhovito kazen, tako, ki bo prisilila vsakega potencialnega «golotekača», da dobro premisli preden se odloči za svojško demonstracijo. Kot poroča kenjska tiskovna agencija je notranji minister Maniel Arap Moi zagrozil: «Vsakega «streakerja» ki bomo zasledili na cesti, bomo izgnali z obalici, ki jih je v tistem trenutku nosil, to je popolnoma gola ali pa kvečjemu s čevlji.»

POŠTEN ROPAR

Predsinočnim je imel 30-letni rimski taksist Angelo Antonio Gloria neprijetno presenečenje: ko je pripeljal na cilj mladega svetločrtega klijenta, je ta izvel nož ter zahteval od njega listnico. Ker je taksist skušal reagirati, ga je ropar lažje ranil nato pa ga je prisilil, da izstopi in mu izroči listnico s šest-tisoč lirami.

Fant pa je moral biti usmiljenega srca. Ranjenemu taksistu je vrnil tri tisoč lir, da je lahko nadalje delal, ker je se odpejal s tem v bolnišnico.

KOMENTAR

Avstralskemu premieru Whitlamu se je v nedeljo pripetila kaj neljuba dogodivščina: med zborovanjem so ga phertski kmetje napadli in opsovali. V pogovoru s časnikarji je premier pozneje poudaril, da mu jacea in paradižniki niso nič kaj všeč, če jih ljudje rabijo za obstrlevarjenje govornikov, zlasti še ko gre za konzerve.

ralno pravdnštvo je mnenja, da je Ventura ravnal v nasprotju z advenimi zakonskimi določili. O oce ni, ki med drugim ni obvezujoča, bo v prihodnjih dneh razpravljalo prizivno sodišče, ki bo moralo odločiti o sprejemljivosti zahtev.

Fredovi odvetniki so se medtem obrnili na kasasijsko sodišče, da dosežejo razveljavitev razsodbe, s katero je milansko prizivno sodišče odbilo zahtevo Franca Fredo po odvzemu preiskave dr. D'Ambrosia.

čitajte
PRIMORSKI DNEVNIK

PISMO IZ RIMA

Restavracija

Kralj je umrl, naj živi kralj. Preminil je Rumor IV. (vlado je pokopal republikanec La Malja), nasledil mu je Rumor V. Kot vam je znano, Italija že dalj časa ni več monarhična — odpravili so jo z referendumom — a kar se dogaja v teh dneh, nas spominja na neke vrste restavracije, ki naj bi jo izvedli z zdašnjim referendumom: v zlovesčem primeru, da bi na tem zmagali «ada», bi obnovili — skupaj z nerazdružljivostjo zakona — absolutistično monarhijo, inkvizicijski režim. Pahnili bi nas v dobo, ko ljudje niso bili državljani, pač pa podložniki (morda celo podložniki k papeža-kralja, kot so sanjali nekateri neopogelji italijanskega preporoda). Donat Cattin je z enim samim stavkom dobro prikazal položaj: ne bojim se toliko — je dejal — državnega udara, kot nevarnosti «minidegolizma». Ost — prelahka uganke — je naperjena proti človeku, ki, vsaj tako kaže, bi si želel vlogo «molega De Gaulle» — ne samo zaradi majhne postave — demokratske Italije: Fanfaniju. To je odgovor Donat Cattina na izgon iz Blagajne za jug, ki ga je brezobzirno zahteval Fanfani, da bi «strl» — pravi Donat Cattin — demokratsko levico.

Dejstvo je, da kandidat za «minidegaullan», medtem ko na eni strani poveljuje neprekosljudnost demokratične solidarnosti, je po drugi prišel v Videm, da bi pozval k nosemu «18. aprilu», k vzdušju krizarske vojne, ki je leta 1948 prineslo KD v imenu protikomunizma (začela se je hladna vojna) hegemonično oblast, ki jo demokratski z raznimi kritji izvajajo že četrto stoletja. Vse to Fanfani imenuje «javnokoristno službo obveščanja volivcev», ki se jo je KD naložila v korist državi. Pri primer takoga obveščanja sta dala trap Gabrio Lombardi in Gedda, po katerih pravilno tolmachi dokument škofovske konference le kdor trdi, da razporoko hočejo «komunisti, socialisti in homoseksualci» in da je zakon Fortuna - Basini le spodbuda k preštevstvu.

Rumor V. stopa torej na prestol v tem dovornem vzdušju lona na čaravnice: v resnici je on sam prva žrtev dovornega položaja, saj mora obdržati ravnovesje med formalno obvezo «neutrarnosti» in kampanjo, ki so jo sprožili pristajki katoliškega mračnjastva, katerim Fanfani pušča proste roke, da bi z referendumom 12. maja uresničil restavracijo «18. aprila».

Formalno ni nobene razlike med četrto in peto Rumorjevo vlado, razen dejstva, da je ta tristranska namesto prejšnje štiristranske: politična platforma je ista — levi center —, program je isti, iste so težave (inflacija). Prav zaradi tega pa se upravičeno vprašujemo, kako se bo nova vlada lotila teh vprašanj, če je prejšnja padla, ker jih ni rešila. Razblinilo se je upanje «stotih dni», inflacija drvi z nezmanjšano hitrostjo, mednarodni denarni sklad nam bo dal posojilo z istimi pogoji, ki so že drignili toliko prahu; «austeriteta» se je zrušila ob zaskrbljujočem dogodku na Jozefovu, ko so v Rimu tolpe neofašističnih huliganov napadle soferje avtobusov, da bi sprovcirale nered. Prav smo imeli, ko smo opozarjali na nevarnost referenduma: kar se je zgodilo v zadnjih tednih potrjuje, da z glasovanjem 12. maja ne bomo odločali le o razporoki v Italiji. Prav zato mora na referendumu emagati fronta zagovornikov razporoke: emagati mora s podporo tistega velikega dela katoliških volivcev, ki po besedah don Franzonija, tolmachi razporoko, kot kirurški nož, s katerim odstraniti še bolno tkivo. Ti katoličani zavračajo poseg škofov in opominjajo, «da je papež nekega dne pooblastil Portugalce, da uničijo Saracene, ki odklanjajo krst», in da «Portugalci se danes izpolnjujejo to poslanstvo v Angoli in Mozambiku».

Reči «nes» 12. maja pomeni poudariti, da nečemo, da se z nami ravna kot s Saraceni, da smo zrel za odklon restavracije, da odklanjamo «minidegolizem».

MARIO DEZMANN

Z večerajšnega protestnega zborovanja v Kopru

TERORISTIČNA DEJAVNOST SEVERNOIRSKIH GVERILCEV

Tri bombe eksplodirale v vojašnici v Yorkshiru

Ranjena načelnica vojaške menze - Tragična dveletna bilanca napadov na vojašnice

LONDON, 26. — Trije pekleniski stroji so davi eksplodirali v neki vojašnici - pontonskih enot v Yorkshiru. Ne ve se še, kdo je izvedel atentat, domneva pa se, da je delo irskih teroristov.

Eksplodirale tri bombe, ki si sledile v časovnem razdobju 27 minut. Nobeden od 140 vojakov, ki so bili tedaj v vojašnici, ni bil ranjen, ker so vsi zapustili poslopje po prvi eksploziji. Prva bomba je eksplodirala v bližini nekega skladišča. Posebne ekipe vojakov so začele takoj pregledovati barake in razna druga poslopja. Opazili so še dve bombi, ki pa se jim ni posrečilo, da bi ju deaktivirali. Kmalu nato so odkrili še četrto bombo. To so uničili z namerno kontrolirano akcijo. Od vseh ljudi, ki so bili tedaj v vojašnici, je bila ranjena samo načelnica vojaške menze.

Serija atentatov (ki spadajo vsi v okvir gverilske dejavnosti organizacije IRA ali podobnih terorističnih organizacij) proti angleškim vojakom se je začela pred dvema leti, ko je izgubilo življenje 7 ljudi. Teroristi so namestili eksplozivni naboj v avto, ki je bil parkiran pred menzo vojaške padalcev v Aldershotu pri Londonu. Na srečo je bila vojašnica skoraj popolnoma prazna. Atentat pa je terjal vseeno 7 človeških žrtv, in sicer so bili ubiti: neki katoliški vojaški kurat, neki vrtnar ter pet žensk, ki so bile zaposlene v menzi. Takrat je šlo očitno za povračilno dejanje teroristov organizacije IRA zaradi uboja 13 katoličanov v Londonderryju. Kot se znano, je 30. januarja 1972. leta padlo pod strel angleških padalcev 13 nedolžnih žrtv. Tiste dni se je začela tudi povečana dejavnost severnoirskih teroristov katoliškega poretka.

Leta 1973 je eksplodirala neka druga bomba v vojašnici v Aldershotu, to pot v krožku za častnike. Človeških žrtv ni bilo.

V septembru lani je v Londonu, in sicer v vojašnici raznih enot, med katerimi tudi neka padalska

(nota) eksplodirala druga bomba. Tudi takrat ni bilo človeških žrtv. Prav tako ni bilo žrtv pri dveh drugih naslednjih atentatih. Prvi je bil v vojaškem oporišču v Surreyu, drugi mesec dni pozneje, vedno v Surreyu, v nabornem središču. V začetku letošnjega leta je eksplodirala bomba v nabornem središču za mornarico v Birminghamu. Tudi ta atentat ni terjal človeških žrtv.

Prejšnji mesec je prišlo do najbolj krvavega atentata proti vojakom v zadnjih letih. 12 ljudi je izgubilo življenje zaradi eksplozije peklenjskega stroja, ki so ga teroristi namestili v avtobusu, ki je prevažal s tedenskega počitka v Birminghamu skupino vojakov in njihovih sivocev. Med mrtvimi je bila vsa družina nekoga vojaka (mož, žena in dva otroka). Osem dni pozneje so atentatorji namestili bombo pred menzo vojaškega zavoda v Latimeru v Buckinghamshiru. Ranjenih je bilo 10 ljudi.

V Sarajevu se je začel kongres ZK BiH

SARAJEVO, 26. — Danes se je s kongresom zveze komunistov Bosne in Hercegovine začela serija kongresov zvez komunistov republik in pokrajin. Na kongresu v Sarajevu, ki bo trajal tri dni, sodeluje okrog tisoč delegatov, delegacije republik in pokrajinskih centralnih komitejev, predsedstva zveze komunistov Jugoslavije in mnogi gostje.

Predsednik centralnega komiteja zveze komunistov Bosne in Hercegovine Branko Mikulić je v uvodnem poročilu o zvezi komunistov Bosne in Hercegovine v borbi za socialistično samoupravni razvoj med drugim dejal, da so osnovne naloge članstva zveze komunistov med dvema kongresoma bile razvoj samoupravnih odnosov, krepitev bratstva in enotnosti in enakopravnosti narodov in narodnosti v re-

publiki, izvajanje družbeno-gospodarske reforme ter gradnja zveze komunistov republike, kot revolucionarne organizacije delavskega razreda. Poleg težav pri izvajanju družbene in gospodarske reforme je Mikulić omenil tudi rezultate splošnega družbenega gospodarskega razvoja republike med 5. in 6. kongresom. V gospodarsko nerazvitih področjih republike se je zgradilo, oziroma se zgradi okrog 1.100 novih objektov družbenega standarda, da se je industrijska proizvodnja povečala letos za 8 odstotkov, da so zgradili okrog 1.700 km sodobnih cest, da se je število zaposlenih povečalo za 106 tisoč, da so zgradili 152 stanovanj in izročili v obratovanje 197 novih objektov, 47 hotelov in nad 300 šolskih stavb.

Predsednik CK ZK Bosne in Hercegovine se je posebno zavzel za dosledno izvajanje načel demokratičnega socializma in opozoril, da se med opozicijskimi silami zadnje čase pojavlja tako imenovana nova levica, ki zanika socialistično samoupravljanje. Skušala je delovati na področju Bosne in Hercegovine, toda brez uspeha zaradi idejno političnega delovanja zveze komunistov.

Preiskava o Vetrovnic

PADOVA, 26. — Po neuradnih govorih iz padovanske sodišča kaže, da je podpolkovnik Amos Spiazzi, katerega je dr. Tamburino soočil z Eugenio Rizzatom in Robertom Cavallarom, obtožil bivšega kolovodjo vrste prestopkov. Rizzato pa kljub temu ni reagiral in je vztrajno molčal, kot vedno doslej. Podpolkovnik Spiazzi naj bi tudi priznal, da je bil v stiku z genovskim miškovskim odvetnikom De Marchijem, od katerega naj bi dobil dvajset milijonov lir. Denar, ki ga je kot vse kaže priskrbel Attilio Lercari, naj bi služil za odprte nove sedeev gibanja «javno mnenje».